

LATVIJAS REPUBLIKAS PATENTU VALDE
PATENT OFFICE OF THE REPUBLIC OF LATVIA

GADA PĀRSKATS
ANNUAL REPORT

2000–2001

LATVIJAS REPUBLIKAS PATENTU VALDE
PATENT OFFICE OF THE REPUBLIC OF LATVIA

GADA PĀRSKATS
ANNUAL REPORT

2000–2001

LATVIJAS REPUBLIKAS PATENTU VALDE
Citadeles iela 7/70
Rīga, LV-1010
a/k 824
LATVIJA

Sagatavots un iespiests:
a/s "Preses nams"
poligrāfijas grupa Jāņa sēta

CONTENTS

Introduction	6
Board of Appeals	10
Department for examination of inventions	15
Department of Trademarks and Industrial Designs	21
Trademarks	23
Industrial Designs	28
Department of State Registers and Documentation	31
Department for Information and Editorship	35
Department of Automation and Computer Networking	37
Chronology	38
Financial Activities	42
Inventors Walter Zapp and Minox	44
Structure of the Patent Office	46

SATURS

Ievads	6
Apelācijas padome	10
Izgodrojumu ekspertīzes nodaļa	15
Preču zīmju un dizainparaugu nodaļa	21
Preču zīmes	23
Dizainparaugi	28
Valsts reģistru un dokumentācijas nodaļa	31
Informācijas un redakcijas nodaļa	35
Automatizācijas un datortīkla nodaļa	37
Hronoloģija	38
Finansiālā darbība	42
Izgudrotāji Valters Caps un Minox	44
Patentu valdes struktūra	46

IEVADS

Latvijas Patentu valde aizvadījusi 10 darba gadus. Noslēdzies arī kārtējais divgadu cikls (2000.–2001.), kad, sekojot tradīcijai, par šādu laika posmu dodam valdes darba analītisku apskatu.

Šajā laika posmā izgudrojumu un preču zīmju pieteikumu skaits stabilizējies. Taču zinātnisko pētījumu, tehnisko izstrāžu, kā arī ražošanas apjoms acīmredzot ir nepietiekams, lai nodrošinātu patentu un preču zīmju pieteikumu skaita būtisku pieaugumu. Tāpat vēl līdz šim ir daudz gadījumu, kad interesanti tehniski risinājumi, kā arī preču un pakalpojumu zīmes, nezināšanas vai nevēribas dēļ paliek bez tiesiskās aizsardzības. Tas liecina par nepietiekamām zināšanām rūpnieciskā īpašuma aizsardzības jomā visplašākā speciālistu un citu darbinieku lokā. Kaut arī Patentu valde ir zināmā mērā atbildīga par nepietiekamu izskaidrošanas darbu sabiedrībā par rūpnieciskā īpašuma aizsardzības nozīmīgumu, tomēr uzskatu, ka daudz aktīvāk šis darbs būtu jāveic Rūpnieciskā īpašuma aizsardzības starptautiskās asociācijas Latvijas Nacionālajai grupai un Latvijas Patentpilnvaroto asociācijai.

Šajā jautājumā pirmos nopietnos soļus spērusi Patentu valde, kopīgi ar Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru (LTRK) tās reģionālajās nodaļās izveidojot, ja tā drīkst nosaukt, nelielus Patentu valdes "atbalsta punktus". Šajās LTRK reģionālajās nodaļās izvietoti normatīvie un metodiskie materiāli par rūpnieciskā īpašuma aizsardzības jautājumiem. Patentu valdes speciālisti plāno regulāri apmeklēt šīs LTRK reģionālās nodaļas, lai sniegtu konsultācijas un palīdzību šo reģionu speciālistiem un citiem interesentiem.

Reāla palīdzība rūpnieciskā īpašuma aizsardzības nozīmīguma izskaidrošanā plašakai sabiedrībai jāsaista ar nodibināto (Patentu valde ir tās līdzdibinātājs) Intelektuālā īpašuma un inovāciju akadēmiju. Ticu, ka ne tikai izskaidrošanas darbs, bet arī tehniskās izstrādes un eksperimentālie darbi, kuri tiks veikti Akadēmijas ietvaros, pozitīvi ietekmēs patentu un preču zīmju pieteikumu iesniegumu skaitu Patentu valdē.

Un tomēr galvenais faktors, kas reāli varētu ietekmēt patentu un preču zīmju pieteikumu skaita pieaugumu, ir un paliek valsts ekonomiskā augšupeja, tas ir, zinātnes, tehnikas un ražošanas attīstība.

Atskatoties uz Patentu valdes profesionālo darbību apskatāmajā laika posmā, gribu teikt, ka tā tika veikta kvalitatīvi, par ko liecina daudzu ārvalstu speciālistu izteiktie viedokļi. Domāju, ka viņu vērtējums ir patiess, jo Latvijas normatīvie akti, pirmkārt, rūpnieciskā īpašuma

INTRODUCTION

The Latvian Patent Office has been functioning for ten years now. Another two-year period (2000–2001) has come to an end, and by tradition we are giving an analytical report on the Patent Office's work during this period.

During the period of review the number of applications for invention patents and trademark registration has stabilized. However the volume of scientific research, technical developments and production is apparently insufficient to essentially influence the increase of the number of patent and trademark applications. On many occasions interesting technical solutions, or trade and service marks do not get legal protection due to ignorance or negligence. This is indicative of insufficient knowledge in the sphere of industrial property protection among specialists and other workers. Although Latvian Patent Office is partly responsible for insufficient explanatory work among the general public about the significance of industrial property protection, I believe that Latvian National Group of AIPPI (International Association for the Protection of Industrial Property) and Latvian Association of Patent Attorneys should participate in this work much more actively.

The Patent Office has made the first significant steps in this sphere. In cooperation with the Latvian Chamber of Commerce and Industry (LCCI) the Patent Office has formed something like "support centres" at the LCCI regional offices all over Latvia. Normative and methodological documents concerning industrial property protection are available at the LCCI regional offices. The Patent Office experts are going to visit these centres on a regular basis to consult specialists and other interested persons in the respective regions.

I expect that considerable assistance in explaining the significance of industrial property protection might be rendered by the Academy of Intellectual Property and Innovation (Patent Office is one of the co-organizers). I believe that the explanatory work, as well as the technical developments and experimental work performed within the framework of the Academy will have a positive impact on the number of patent and trademark applications filed with the Patent Office.

However, the most important factor, that can influence the number of patent and trademark applications, is the economic development of the state, i.e. scientific, technological and industrial development.

Looking back to the professional work of the Patent Office during the period of review, I am happy to say that it has been of good standard. Many foreign specialists have confirmed this point of view. I believe that their estimation is true, as the laws and regulations

of Latvia, in particular in the sphere of industrial property protection, are in full compliance with the requirements of the European Union and the World Trade Organization, and these laws and regulations are being implemented according to the practices of other – rich in traditions – patent offices. Despite the positive evaluation of the Patent Office's work, I do not mean to say that we can be fully satisfied with our achievements. We have a long way to go until we reach the level of professional qualification and practical experience of those patent offices that have been functioning for 100 years or more, and that employ many specialists who have received specialized education in this field, and who have working experience of 25 years or even more, but we are heading for this aim and each year of our work attests to it.

In a way it was also confirmed by the invitation the Republic of Latvia received, on June 26, 2001, from the European Patent Organization, to become a full-fledged member state of this organization from July 1, 2002. This invitation does not only serve as proof of our capability and a sign of our trustworthiness, but also sets considerably higher standards of responsibility and professional qualification.

I would like to express my sincere gratitude once again to the heads and specialists of the World Intellectual Property Organization, European Patent Organization, Patent Offices of Austria, Germany, Switzerland, Japan, USA, Sweden, Norway and other countries for the opportunities offered to us and for the assistance rendered to help the specialists of Latvian Patent Office improve their professional skills.

Besides taking care of improving the knowledge and skills of the Patent Office's staff, we should also see to it that the general public is more thoroughly informed about the role of intellectual, and in particular, industrial, property protection in economy, as well as help every person interested in this field to obtain the necessary knowledge. The Patent Office should take the initiative and organize short-term training courses and seminars. I think that the previously mentioned Academy of Intellectual Property and Innovation could also take part in this. However, most of the work and responsibility for preparing highly qualified specialists in the field of intellectual (industrial) property will be undertaken by the newly organized Riga Graduate School of Law, the University of Latvia and the Institute of International Affairs of the University of Latvia. I hope that we will finally persuade the heads of these educational establishments to work out the respective curricula.

Training of judges is still a very topical problem. It is common knowledge that the number of cases concerning patent and trademark disputes examined by courts is growing (and, no doubt, will continue growing). Despite the efforts of the Patent Office and the assistance rendered by several international and national organizations, there are very few judges in Latvia, who have sufficient knowledge to be able to try cases in the field of industrial property. The corps of judges that would be well prepared to deal with these specific cases should be expanded considerably, but first and foremost they must have adequate professional training.

aizsardzības jomā, ir atbilstoši Eiropas Savienības un Pasaules tirdzniecības organizācijas prasībām, kā arī to īstenošana dzīvē notiek atbilstoši tradīcijām bagāto Patentu iestāžu praksei. Izsakot šādu vērtējumu Patentu valdes speciālistu darbam, nekādā gadījumā neuzskatu, ka varam būt apmierināti ar sasniegto. Lai sasniegtu profesionālo sagatavotību un darba praksi, kāda ir Patentu iestādēm, kas pastāv jau 100 un vairāk gadus ar tajās strādājošiem, pie tam speciālu izglītību guvušiem speciālistiem, kam 25 un vairāk gadu stažs, mums vēl ir tāls ceļš ejams, bet mēs mērķtiecīgi uz to ejam, un katrs nostrādātais gads to apliecina.

Zināmā mērā to apliecina arī Eiropas Patentu organizācijas izteiktais uzaicinājums (2001. gada 26. jūnijā) Latvijas Republikai ar 2002. gada 1. jūliju kļūt par šīs organizācijas pilntiesīgu dalībvalsti. Uzaicinājums ir ne tikai apliecinājums mūsu varēšanai un uzticēšanās, bet arī prasība būtiski paaugstināt atbildību un profesionalitāti.

Šajā sakarībā vēlos kārtējo reizi izteikt savu pateicību Pasaules intelektuālā īpašuma organizācijas, Eiropas Patentu organizācijas, Austrijas, Vācijas, Šveices, Japānas, ASV, Zviedrijas, Norvēģijas un vairāku citu valstu Patentu iestāžu vadītājiem un speciālistiem par dotajām iespējām un sniegto palīdzību Patentu valdes speciālistu profesionālajā izaugsmē.

Paralēli rūpēm par Patentu valdes darbinieku nepārtrauktu bagātināšanu ar jaunām zināšanām un iemaņām, ir jāpanāk, lai notiktu ne tikai plašāka sabiedrības informēšana par intelektuālā, pirmkārt, rūpnieciskā, īpašuma lomu ekonomikā un tā aizsardzību, bet lai būtu arī iespēja visiem, kas par to interesējas, apgūt šajā jomā nepieciešamās zināšanas. Šeit iniciatīva, organizējot īslaicīgus kursus un seminārus, jāuzņemas Patentu valdei, kā arī, domāju, šo pienākumu varētu veikt arī pieminētā Intelektuālā īpašuma un inovāciju akadēmija. Protams, ka galvenā loma un atbildība kvalificētu speciālistu sagatavošanā intelektuālā (rūpnieciskā) īpašuma jomā būs jaunajai Juridiskajai augstskolai, Latvijas Universitātei, kā arī LU Starptautisko attiecību institūtam. Gribu ticēt, ka minēto mācību iestāžu vadītājus mums beidzot izdosies pārliecināt par nepieciešamību izstrādāt attiecīgas mācību programmas un tās īstenot.

Runājot par speciālistu sagatavošanu, joprojām ļoti aktuāls ir jautājums par tiesnešu apmācību. Nav noslēpums, ka pakāpeniski pieaug (un noteikti pieaugs turpmāk!) patentu strīdu un preču zīmju lietu izskatīšana tiesās. Neskatoties uz Patentu valdes pūlēm un vairāku starptautisku un atsevišķu valstu organizāciju palīdzību, šobrīd Latvijā ir neliels skaits tiesnešu, kuriem ir atbilstošas zināšanas, lai izskatītu lietas rūpnieciskā īpašuma jomā. Tiesnešu korpusam, kuri būtu labi sagatavoti šo specifisko lietu izskatīšanā, ievērojami jāpaplašinās un, galvenais, jābūt profesionāli labi sagatavotiem. Pretējā gadījumā rodas tiesas kļūdas, kas negatīvi atsaucas uz rūpnieciskā īpašuma aizsardzības sistēmas prestižu. Tiesnešu sagatavošanā, kā arī sistemātiskā viņu kvalifikācijas paaugstināšanā, mēs pamatoti ceram uz ārvalstu organizāciju palīdzību un atbalstu.

Latvijas Zinātņu akadēmija, piedaloties Patentu valdei, ir sagatavojusi informāciju internetā par Latvijā radītiem izgudrojumiem un vairākiem pazīstamiem izgudrotājiem, sniedzot arī nedaudz informācijas par Patentu valdi. Pilnīgāka informācija tiks sniegta topošajā Patentu valdes mājas lapā.

Runājot par izgudrojumiem, kā arī nedaudz atgriežoties pie agrāk izteiktām domām par patentu pieteikumu skaita pieaugumu, uzskatu, ka ir pienācis laiks izveidot Latvijas Izgudrotāju asociāciju. Asociācijas ietvaros varētu apmainīties domām gan jaunie izgudrotāji, gan izgudrotāji ar stāžu, tādējādi savstarpēji bagātinoties, un, varbūt, radīt jaunas idejas un ieceres, kā arī kopīgi meklēt iespējas šo ieceru īstenošanā. Asociācija varētu būt arī būtisks faktors studentu un jaunu speciālistu iesaistīšanā "izgudrošanas noslēpumos un procesā". Vēlreiz pieminot Intelektuālā īpašuma un inovāciju akadēmiju, uzskatu, ka palīdzēt Latvijas Izgudrotāju asociācijas izveidošanā un veicināt tās uzdevumu īstenošanu, ir viens no tās tuvākajiem uzdevumiem.

Ievērojot Patentu valdes speciālistu piedalīšanos Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijas un Eiropas Patentu organizācijas Programmu komitejās, tika sagatavota Intelektuālā īpašuma attīstības un tā aizsardzības nodrošināšanas stratēģiskās attīstības programma valstī 2000.–2005. gadam kā konceptuāls priekšlikums, kas zināmā mērā izrietēja no šo starptautisko organizāciju īstermiņa un vidējā termiņa programmām un ilgtermiņa prognozēm. Šajā konceptuālajā priekšlikumā – programmā ir ietverti ne tikai jautājumi, kas skar rūpniecisko īpašumu, bet arī autor– un blakustiesības, globālie informācijas tīkli un sabiedriskā diplomātija, apmācība un vairāki citi jautājumi, kuru īstenošana kopumā varētu dot būtisku ieguldījumu valsts ekonomikā un tās attīstībā. Konceptija akceptēta Ministru kabinetā.

Nedrīkstu nepieminēt vienu negatīvu faktoru, kas būtiski kavē Patentu valdes attīstību. Tikai pateicoties tam, ka 1993. gadā Ministru kabinets pieņēma lēmumu par Patentu valdes finansēšanu no tās ieņēmumiem par veiktajām darbībām rūpnieciskā īpašuma aizsardzībā (Latvijā atšķirībā no citām valstīm šie maksājumi tiek kvalificēti kā valsts nodevas!), kā tas ir daudzās citās valstīs, mēs varējām sekmīgi veikt visus WIPO uzdevumus un pilnībā iekļauties kopējā Eiropas valstu rūpnieciskā īpašuma aizsardzības sistēmā. Aizvien pieaugošo aktuālo uzdevumu veikšana un attīstība, lai arī turpmāk mēs būtu līdztiesīgi partneri Eiropas valstu saimē rūpnieciskā īpašuma aizsardzības jomā, prasa aizvien lielāku līdzekļu ieguldījumu. Taču 1999. gadā Patentu valde atkal tika iekļauta budžetā, tādējādi stipri ierobežojot tai pieejamos līdzekļus, kuriem nav nekāda sakara ar budžeta līdzekļiem (nodokļu maksātāju naudu), un līdz ar to ne tik vien krasī ierobežojot Patentu valdes attīstības iespējas, bet pat apdraudot aktuālo uzdevumu veikšanu. Tomēr ticu, ka pasaules valstu Patentu iestāžu pieredze pārliecinās attiecīgo Latvijas organizāciju vadītājus, ka šie maksājumi nav valsts nodevas un, ka šos ieņēmumus Patentu valde pilnā mērā ir tiesīga izmantot tai nepieciešamajā apmērā.

Otherwise judicial errors may happen, that would have a negative influence on the reputation of the system of industrial property protection. We have good reason to hope for some assistance and support from foreign organizations in training the judges and consistently improving their qualifications.

The Academy of Sciences of Latvia, in collaboration with the Patent Office, has published some information on the INTERNET about inventions of Latvian origin, and about several well-known inventors. This site also gives basic facts on the Patent Office. More comprehensive information will be available from the Patent Office's homepage that is currently under construction.

Speaking of inventions, and returning to my previously expressed thoughts about the increase of the number of patent applications, I believe the right time has come to organize Latvian Association of Inventors. The Association might offer an opportunity to the young inventors and to the more experienced ones to exchange their opinions, that would be beneficial to all of them. They might create new ideas and plans and together look for the ways how to carry out their plans. The Association could also be a significant factor in involving students and young specialists in "the secrets and the process of invention". Returning to the Academy of Intellectual Property and Innovation again, I think that one of its tasks in the near future should be helping to organize Latvian Association of Inventors and encouraging the accomplishment of the Association's aims.

Considering the participation of Patent Office's specialists in the work of the Program Committees of the World Intellectual Property Organization and the European Patent Organization, the Strategic Development Program for Ensuring Intellectual Property Development and Protection in 2000–2005 was drafted as a conceptual proposal. This proposal was to a certain extent derived from the short-term and medium-term programs and long-term prognosis of these international organizations. The conceptual proposal – program deals not only with industrial property, but also with copyright and neighbouring rights, global information networks and public diplomacy, training and other issues, that, taken as a whole, could give a significant contribution to the national economy and its development. The conceptual proposal has been approved by the Cabinet of Ministers.

Unfortunately I have to mention also a negative factor that considerably hinders Patent Office's development. Due to the decision taken by the Cabinet of Ministers in 1993 on the financing of the Patent Office from the payments it received for industrial property protection – just like in many other countries (although these payments were labelled "state fees" in Latvia, unlike other countries), we were able to perform the tasks set by the WIPO and to become part of the common industrial property protection system of the European countries. Bigger and bigger investments were necessary in order to cope with the growing amount of current tasks, and to remain an equal partner among other European countries in the field of industrial property protection. Nevertheless, the Patent Office's funds were included in the state budget, thus drastically reducing the available

resources, although the Patent Office's funding was in no way related to the budget (money received from taxpayers), and consequently radically limiting the prospects of Patent Office's development, and even putting at risk the performance of its current tasks. I would still like to believe that the experience of many Patent Offices from the whole world will convince the administration of the respective Latvian organizations that the previously mentioned payments are not state fees, and that the Patent Office of Latvia has the right to use these resources to full extent according to its needs.

The tasks lying ahead of us in the sphere of industrial property protection are manifold and significant. Nevertheless, appraising the achievements of the previous years, that have resulted in the formation of a viable National system for industrial property protection, which is in full compliance with the respective international requirements and practices, I would like to express my firm conviction that the specialists of the Patent Office will cope with these tasks, thus further developing and consolidating this system.

Before concluding this brief insight into the period of review, I feel an obligation, moreover – a necessity dictated by my heart, to express my sincere gratitude to all the Patent Office's employees for their professional and selfless work, for their cooperativeness and mutual support, for everybody's contribution to the development of the Patent Office that has lead to recognition of its professional competence.

My heartfelt gratitude goes equally to the colleagues who have been forming the Patent Office from its first days, and to those who have been with us for a comparatively short time. Once again – thank you!

With deep respect and gratitude,

Z. Aumeisters
Director

Uzdevumu, kas jāveic rūpnieciskā īpašuma aizsardzības jomā, ir daudz un atbildīgi. Tomēr izvērtējot iepriekšējo gadu darbu, kā rezultātā izveidota dzīvotspējīga rūpnieciskā īpašuma aizsardzības nacionālā sistēma, kas pilnā mērā atbilst attiecīgajām starptautiskajām prasībām un praksei, atļaujos izteikt pārliecību, ka Patentu valdes speciālisti veiks šos uzdevumus, tādējādi tālāk attīstot un nostiprinot šo sistēmu.

Nobeidzot šo nelielo ieskatu aizvadītajā periodā, uzskatu par savu pienākumu, vēl vairāk – par iekšēji diktētu nepieciešamību, no sirds pateikties visiem, visiem Patentu valdes darbiniekiem par viņu pašreizējā un profesionālo darbu, par koleģialitāti un savstarpējo atbalstu. Par visu to, ko katrs ir ieguldījis, veidojot Patentu valdi, kā arī panākot tās profesionālās varēšanas atzīšanu.

Mana visdziļākā pateicība pārpilnam attiecināma gan uz kolēģiem, kas veidojuši un turpina veidot Latvijas Patentu valdi no tās pirmajām dienām, gan uz kolēģiem, kas ir kopā ar mums vēl samērā īsu laika posmu! Vēlreiz Jums visiem – Paldies!

Dziļā cieņā un pateicībā,

Z. Aumeisters
Direktors

APELĀCIJAS PADOME 1995.–2001.

Vispārīgās piezīmes

Latvijas Republikas Patentu valdes Apelācijas padome (turpmāk – ApP) tika izveidota saskaņā ar *Patentu likuma* noteikumiem 1995. gada 14. jūlijā, kad Tieslietu ministrs apstiprināja *ApP Nolikumu* (turpmāk – *Nolikums*).

Atšķirībā no daudzu citu valstu prakses ApP Latvijā ir vienīgā administratīvā instance, kas izskata gan apelācijas pret LPV lēmumiem, gan iebildumus pret patentu izsniegšanu un preču zīmju reģistrāciju.

BOARD OF APPEALS 1995–2001

General remarks

The Latvian Patent Office's Board of Appeals (hereinafter – BA) was established in accordance with the *Patent Law* provisions on July 14, 1995, when the Minister of Justice approved the *BA Regulations* (hereinafter – *Regulations*).

Unlike the practice of many other countries the BA is the only administrative instance in Latvia examining both appeals against LPO decisions and oppositions against patents granted and trademarks registered.

No kreisās: Direktora vietnieks, Juridiskās nodaļas vadītājs, Apelācijas padomes priekšsēdētājs Georgijs Poļakovs, ekspertes – leva Plūme, Silva Drozdovska.

From the left: Deputy Director, Head of the Legal Department, Chairman of the Board of Appeals Georgij Poliakov, examiners – leva Plūme, Silva Drozdovska.

Tiesiskais statuss

Atbilstoši nacionālo rūpnieciskā īpašuma aizsardzības likumu un *Nolikuma* noteikumiem ApP ir LPV struktūrvienība. Taču lēmumu taisīšanā, t.i., apelāciju un iebildumu izskatīšanas jautājumos tā rīkojas kā patstāvīga instance. ApP lēmumu, ja tas saskaņā ar likumu noteikumiem nav galīgs, var pārsūdzēt tikai tiesā.

Tiesiskā bāze

ApP kompetences robežas, funkcijas un darbības kārtību vispārējos vilcienos nosaka *Patentu likums*, bet daļēji arī citi nacionālie rūpnieciskā īpašuma aizsardzības likumi, kā arī iepriekšminētais *Nolikums*.

Legal status

According to the national laws on industrial property protection and *Regulations* the BA is considered an administrative unit of the LPO. Yet, in its decision making, i.e. in examination of appeals and oppositions, it acts as an independent body. A BA decision may, if subject to the statutory provisions it is not final, be appealed against only in court.

Legal grounds

The sphere of competence, functions and activity of the BA is, in general, regulated by the *Patent Law* and, partly, by other national laws on industrial property protection, as well as the aforementioned *Regulations*.

Main tasks

The main task of the BA is, as set forth by the law and *Regulations*, to ensure proper, uniform application of the provisions of national laws on industrial property protection with respect to examination of patent and trademark applications. Another important task of the Board is to administratively enforce the industrial property rights in case of conflict of interests of right holders.

BA composition

Subject to law the BA members are appointed by the Minister of Justice. It includes LPO representatives as well as independent experts – specialists in science, technology and law. The BA in fact consists of two boards: 1) Patent Board and 2) Trademark and Industrial Design Board which are composed under the same principles.

The Boards are composed by rotation. Any appeal, or opposition, is examined by no less than three BA members, one of them being a lawyer.

BA activities

The BA activities in 2000–2001 and in 1995–2001 are characterized by the following data (Table 1).

Galvenie uzdevumi

Galvenais ApP uzdevums, kā izriet no likumiem un ApP *Nolikuma*, ir nodrošināt rūpnieciskā īpašuma aizsardzības normatīvo aktu vienveidīgu un pareizu piemērošanu patentu un preču zīmju reģistrācijas pieteikumu izskatīšanā. ApP arī nodrošina rūpnieciskā īpašuma tiesību realizāciju administratīvā ceļā tiesību īpašnieku interešu konflikta gadījumā.

ApP sastāvs

Saskaņā ar likumu ApP locekļus ieceļ Tieslietu ministrs. Tās sastāvā iekļauj gan LPV pārstāvjus, gan neatkarīgus ekspertus – speciālistus zinātnē, tehnikā un jurisprudencē. ApP faktiski ietver divas padomes: 1) patentu padomi (kolēģiju) un 2) preču zīmju un dizainparaugu padomi (kolēģiju), kas izveidotas pēc vienādiem principiem.

Padomes tiek izveidotas rotācijas kārtībā. Jebkuru apelāciju vai iebildumu izskata ne mazāk kā trīs ApP locekļi, viens no viņiem ir jurists.

ApP darbība

ApP darbību 2000.–2001. gadā un 1995.–2001. gadā raksturo sekojoši statistikas dati (1. tabula; I, II).

1. tabula. *Apelācijas padomes darbība*
Table 1. *Activities of the Board of Appeals*

	2000			2001			Kopā 2000–2001 Total	1995–2001
	Izgudrojumi Inventions	Preču zīmes Trademarks	Dizainparaugi Industrial Designs	Izgudrojumi Inventions	Preču zīmes Trademarks	Dizainparaugi Industrial Designs		
I Apelācijas Appeals								
Iesniegtas Filed	–	14	–	2	6	–	22	228
Izskatītas Examined	–	20	–	1	6	–	27	228
Apmierinātas Satisfied	–	8	–	–	1	–	9	114
Noraidītas Rejected	–	12	–	1	5	–	18	91
Izbeigta lietvedība Terminated	–	–	–	–	3	–	3	27
II Iebildumi Oppositions								
Iesniegti Filed	–	118	–	–	140	1	259	949
Izskatīti Examined	–	100	4	–	120	–	224	735
Apmierināti Satisfied	–	65	1	–	92	–	158	371
Mierlīgumi Amicable agreements	–	–	–	–	–	–	–	14
Noraidīti Rejected	–	35	–	–	23	–	58	231
Izbeigta lietvedība Terminated	–	48	3	–	22	–	73	182

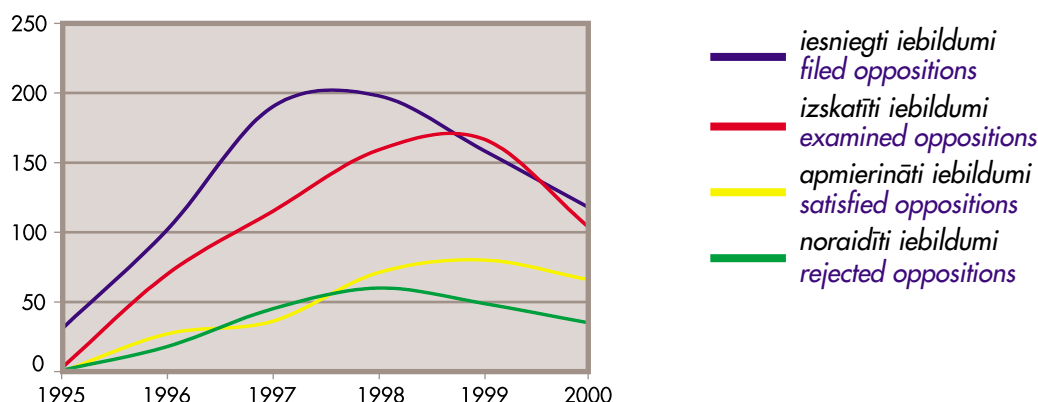
Kā redzams no 1. tabulas, ApP visbiežāk izskata gan apelācijas, gan iebildumus, kas iesniegti preču zīmju jomā.

The BA most frequently examines, as seen from Table 1, appeals and oppositions filed in the field of trademarks.

2. tabula. Iebildumu izskatīšanas kvantitatīvi kvalitatīvais novērtējums
Table 2. Quantitative and Qualitative Estimation of Examination of Oppositions

	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Iesniegti iebildumi Filed oppositions	31	102	190	198	159	118
Izskatīti iebildumi Examined oppositions	3	70	115	159	167	104
Apmierināti iebildumi Satisfied oppositions	0	27	36	71	80	66
Noraidīti iebildumi Rejected oppositions	1	18	45	60	49	35

1. zīm.
Fig. 1

2. tabulā apkopoti dati par trešo personu iebildumiem pret preču zīmju reģistrāciju 1995.–2000. g. Šie dati var izraisīt interesi, jo tie var būt labs pamats dažādu tendenču noskaidrošanai rūpnieciskā īpašuma tiesību un, it sevišķi preču zīmju tiesību aizsardzības jomā.

3. tabulā iekļauti dati, kas attiecas tikai uz teritorijām, no kurām aplūkojamajā laika periodā iesniegts lielākais iebildumu skaits (ap 89%), un proti: ES dalībvalstis (~51% no visiem iebildumiem), ASV (~16%), Šveice (~8%), kā arī Latvija (~14%). Uzmanību saista Latvijas izcelsmes iebildumu iesniegšanas dinamika: pēdējos gados to īpatsvars ievērojami palielinājies.

1995.–2000. g. Latvijas vietējie preču zīmju īpašnieki lielāko daļu (~70%) iebildumu iesniedza pret savas valsts preču zīmju īpašniekiem. Arī iebildumu iesniedzēji no ES dalībvalstīm iesniedza lielāko iebildumu skaitu pret ES dalībvalstu preču zīmju īpašniekiem (~42%).

No 4. tabulas redzams, ka tikai Latvijas uzņēmējiem iesniegto iebildumu attiecība pret apstrīdēto preču zīmju skaitu ir negatīva.

Labākie rādītāji ir ASV uzņēmējiem: apstrīdēto preču zīmju skaits aptuveni ir tikai viena ceturtdaļa no ASV uzņēmēju iesniegto iebildumu skaita. Sliktāki ir Šveices un, it sevišķi, ES dalībvalstu uzņēmēju rādītāji (attiecīgi ~47% un ~74%).

Further the data of Table 2 on third parties oppositions against trademarks registration in 1995–2000 will be analyzed. These data may evoke interest as they may constitute sound grounds for finding some trends in the field of industrial property rights, and, in particular, trademarks protection.

Table 3 includes data covering only those territories from where the greatest number of oppositions (up to 89%) has been filed in the period of review, namely: EU States (~51% of all oppositions; USA (~16%), Switzerland (~8%) and Latvia (~14%). The trends of filing of Latvian origin oppositions attract attention: their weight has notably increased recently.

Most of the oppositions (~70%) lodged by Latvian domestic trademark holders in 1995–2000 were against other domestic trademark holders. Likewise opponents from the EU States have lodged the greatest part of their oppositions against other trademarks holders from EU States (~42%).

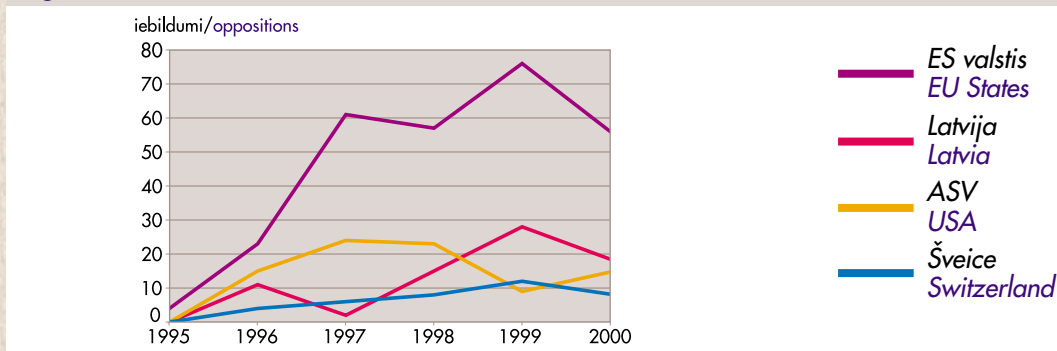
Table 4 shows that the ratio of filed oppositions versus the amount of opposed marks is negative only in case of Latvian companies.

Here the US companies have the best figures: the amount of opposed trademarks is approximately 1/4 of the number of oppositions lodged by US companies. The relevant indices of Swiss companies and, in particular, those of the EU States are much worse (~47% and ~74% respectively).

3. tabula. Iesniegtie iebildumi 1996.–2000. g. (pēc iebildumu iesniedzēju izcelsmes)
Table 3. Filing of Oppositions in 1996–2000 (by Origin of Opponents)

	1996	1997	1998	1999	2000
ES valstis EU states	23	61	57	76	56
Latvija Latvia	11	2	15	28	19
ASV USA	15	24	23	9	16
Šveice Switzerland	4	6	8	12	9

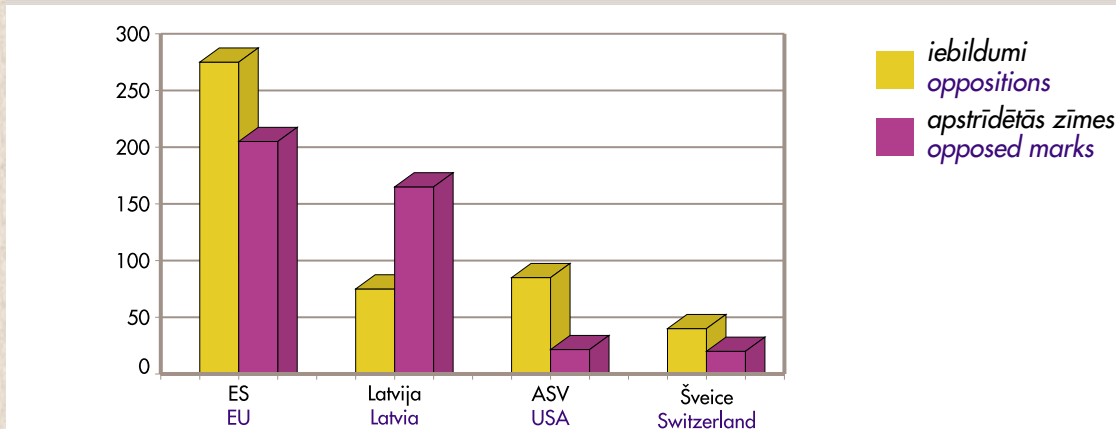
**2. zīm.
Fig. 2**

4. tabula. ES un dažu valstu pārstāvju iesniegto iebildumu un apstrīdēto preču zīmju attiecība 1995.–2000. g.
Table 4. The Ratio of Oppositions and Opposed Trademarks of Certain Territories, 1995–2000

	ES EU	Latvija Latvia	ASV USA	Šveice Switzerland
Iebildumi Oppositions	276	75	87	42
Apstrīdētās zīmes Opposed marks	205	163	23	20

**3. zīm.
Fig. 3**

The data of Table 5 indicate two opposite tendencies that distinguish the activities of the EU States and Latvian companies in the field of trademarks protection in the Latvian market.

Since 1997 the number of oppositions filed by the EU States firms is greater than that of opposed marks, the latter permanently decreasing each subsequent year.

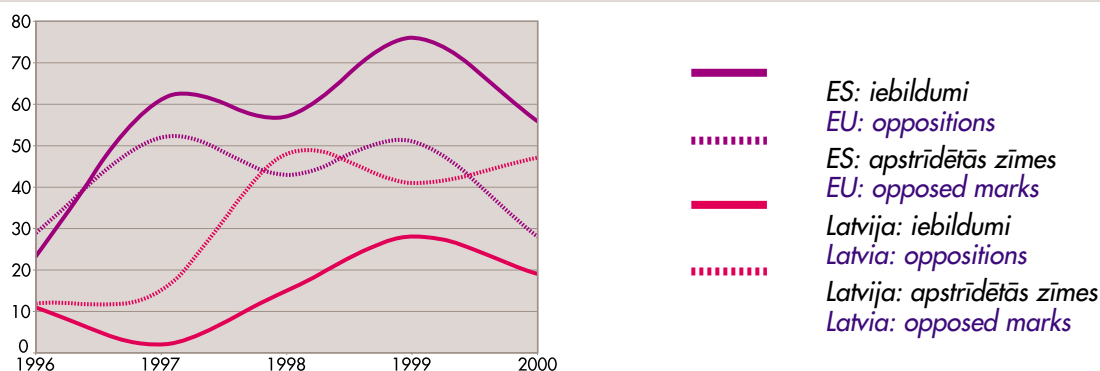
5. tabulas dati norāda uz divām diametrāli pretējām tendencēm, kas ir raksturīgas ES dalībvalstu un Latvijas uzņēmumu aktivitātei preču zīmju aizsardzības jomā Latvijas tirgū.

Kopš 1997. g. ES dalībvalstu uzņēmēju iesniegto iebildumu skaits pārsniedz viņu apstrīdēto preču zīmju skaitu, kas ar katru nākamo gadu pastāvīgi samazinās.

5. tabula. ES dalībvalstu un Latvijas uzņēmēju aktivitāte Latvijas tirgū
Table 5. Activity of EU States and Latvia Companies in the Latvian Market

	1996	1997	1998	1999	2000
ES: iebildumi EU: oppositions	23	61	57	76	56
ES: apstrīdētās zīmes EU: opposed marks	29	52	43	51	28
Latvija: iebildumi Latvia: oppositions	11	2	15	28	19
Latvija: apstrīdētās zīmes Latvia: opposed marks	12	15	48	41	47

4. zīm.
Fig. 4

Abām, gan iebildumu, gan apstrīdēto zīmju, līknēm (Latvija) ir vienāds raksturs: tās ir augšupejošas. Taču atšķirībā no attiecīgās ES līknes apstrīdēto zīmju līkne pieaug straujāk nekā iebildumu līkne.

Tātad var secināt, ka kopš 1997. g. Latvijas uzņēmēji enerģiskāk iesaistās savu preču zīmju tiesību aizstāvēšanas procesā. Tai pašā laikā statistika neapšaubāmi liecina, ka diemžēl daudziem Latvijas uzņēmējiem joprojām ir nepareizs priekšstats par preču zīmju izmantošanas un aizsardzības īpatnībām.

Both curves, the curve of oppositions and the curve of opposed marks (Latvia), have similar nature: they are upward. Yet, contrary to the corresponding EU curve, the Latvian curve of opposed marks goes upwards more swiftly than the opposition curve.

Thus, conclusions may be made that since 1997 Latvian businessmen have been more active in the course of protection of their right in trademarks. At the same time the data definitely testify that unfortunately many domestic traders still have a wrong notion about the use and protection of trademarks.

DEPARTMENT FOR EXAMINATION OF INVENTIONS

The two years reviewed in this report have been the final years of the first decade for the Department of Examination of Inventions, and we shall bear it in mind while viewing the statistical data.

We can regard it as a transition period to a normal patent system. Several procedures have been brought to their conclusion, such as the re-registration of the former USSR documents, the registration of European patents and the registration of the pharmaceutical products under the 1994 *Agreement between the U.S.A. and Latvia*. These procedures were governed by various provisions regarding the grant of patents while letting the applicants retain their intellectual property rights.

Nodaļas vadītājs Dr. Guntis Ramāns
Head of the Department Dr. Guntis Ramāns

IZGUDROJUMU EKSPERTĪZES NODAĻA

Pārskatā aplūkojamie divi gadi arī Izgudrojumu ekspertīzes nodaļai ir tās darbības pirmās desmitgades noslēdzošie gadi, tāpēc statistikas dati skatīti šī notikuma gaismā.

Var uzskatīt, ka šis periods ir bijis pārejas periods, lai tuvotos normālai patentu sistēmai. Ar iepriekš teikto es domāju to, ka ir beigušās vai iet uz beigām tādas procedūras kā bijušās PSRS dokumentu pārreģistrācija, Eiropas patentu reģistrācija un farmaceitisko produktu reģistrācija saskaņā ar 1994. gada *Latvijas un ASV līgumu*, kuras paredzēja atšķirīgus noteikumus patentu izsniegšanai, bet ļāva attiecīgo reģistrācijas lūgumu iesniedzējiem saglabāt tiesības uz savu intelektuālo īpašumu.

6. tabula. Pieteikumu sadalījums pa kategorijām 1992.–2001. g.
Table 6. Breakdown of Patent Applications by Categories. 1992–2001

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	1992–2001
Nacionālie pieteikumi National applications	143	318	243	253	213	173	200	102	112	123	1880
To skaitā Latvijas pieteicēju pieteikumi Including domestic applications	73	155	179	210	196	162	195	91	98	117	1476
Starptautiskie pieteikumi (PCT) International applications (PCT)	–	–	6	86	138	69	50	56	42	42	489
Attiecinātie Eiropas patenta pieteikumi Extended European patent applications	–	–	–	306	708	1709	1991	2832	3587	3714	14847
Starpsumma Subtotal	143	318	249	645	1059	1951	2241	2990	3741	3879	17216
Eiropas patentu reģistrācija Registration of European patents	3	12	17	21	23	29	33	24	24	15	201
Pārreģistrācijai iesniegtie bijušās PSRS dokumenti Former USSR documents filed for re-registration	520	1079	–	–	–	–	–	–	–	–	1599
Farmaceitisko patentu reģistrācija Latvijas–ASV līguma ietvaros Registration of Pharmaceutical patents under the Latvian–USA Agreement	–	–	–	25	96	–	2	–	–	–	123
To skaitā ASV īpašnieku patenti Including applications of USA origin	–	–	–	14	12	–	2	–	–	–	28
Kopējais pieteikumu skaits Total number of applications	666	1409	266	691	1178	1980	2276	3014	3765	3894	19139

7. tabula. *Izsniegto patentu skaits pēc kategorijām 1993.–2001. g.*
Table 7. *Number of Granted Patents. Breakdown by Categories. 1993–2001*

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	1992–2001
Izsniegtie patenti, pamatojoties uz nacionālajiem pieteikumiem Granted patents for national applications	–	21	275	419	167	181	107	101	109	1380
Izsniegtie patenti, pamatojoties uz starptautiskajiem pieteikumiem (PCT) Granted patents for international applications (PCT)	–	–	1	79	133	68	47	49	49	426
Attiecinātie Eiropas patenti Extended European patents	–	–	–	–	4	31	75	163	142	415
Starpsumma Subtotal	–	21	276	498	304	280	229	313	300	2221
Reģistrēti Eiropas patenti Registered European patents	–	–	10	44	18	42	29	13	23	179
Pārreģistrētas bijušās PSRS autorapliecības of the former USSR	355	337	20	–	–	–	–	–	–	712
Pārreģistrēti bijušās PSRS pieteikumi Re-registered applications of the former USSR	–	15	322	210	–	–	–	–	–	547
Reģistrēti farmaceitiskie patenti Latvijas–ASV līguma ietvaros Registered pharmaceutical patents under Latvian–USA Agreement	–	–	–	23	85	6	–	–	–	114
Kopējais patentu skaits Granted patents – total	355	373	628	775	407	328	258	328	323	3775

6. un 7. tabulā ir atrodami dati par iesniegto pieteikumu un izsniegto patentu skaitu pārskata periodā, kā arī salīdzinājumam pievienoti dati par iepriekšējiem gadiem. Kopējam iesniegto pieteikumu skaitam ir tendence palielināties, galvenokārt Eiropas patentu pieteikumu dēļ. Izsniegto patentu skaits gadā turpina saglabāties iepriekšējā līmenī. Kopējais dažādās procedūrās izsniegto patentu skaits 2001. gada beigās ir sasniedzis 3775, no kuriem spēkā uz 2001. gada beigām bija 1947. Šajos desmit gados, neskaitot pārreģistrētos PSRS dokumentus un *Latvijas un ASV līguma* ietvaros iesniegtos pieteikumus, pieteikumus ir iesnieguši 1476 Latvijas pieteicēji un 1093 ārvalstu pieteicēji.

Lielākais ārvalstu pieteicēju skaits, kā tas redzams no 8. tabulas, ir no ASV, Vācijas, Šveices, Somijas, Zviedrijas. Pavisam pieteikumi ir saņemti no 41 valsts, ieskaitot tādas valstis kā Austrālija, Indija, Horvātija, Dienvidāfrika, Kipra. Kas attiecas uz Latvijas pieteicēju iesniegto pieteikumu relatīvi lielo skaitu, gandrīz 60%, tomēr vajadzētu ņemt vērā, ka Latvijas *Patentu likums* neparedz pilnās ekspertīzes veikšanu un tāpēc daļa pieteikumu neatbilst novitātes, izgudrojuma līmeņa kritērijiem.

Aplūkojot atsevišķus pieteikumu veidus var iegūt nelielu informāciju par stāvokli Latvijas zinātnē un rūpniecībā.

Tables 6 and 7 contain data on the number of filed applications and granted patents during the period of review as well as in the previous years. The total amount of filings is on the increase, mostly on account of European patent applications, but the number of granted patents remains on the same level as in the previous years. The total number of patents granted under different procedures had reached 3775 by the end of 2001 when 1947 of the granted patents were still valid. During this ten-year period 1476 domestic applicants and 1093 foreign applicants have filed patent applications, not including the re-registered USSR documents and the applications filed under the *Latvia–U.S.A. Agreement*.

We can see in Table 8 that most foreign applicants are from the U.S.A., Germany, Switzerland, Finland and Sweden. Patent applications have been received from 41 countries in total, including Australia, India, Croatia, South Africa, Cyprus, etc. As for the comparatively large number of domestic applications (almost 60% of the total), we should bear in mind that the Patent Law of Latvia does not provide for full examination therefore some of the inventions might not comply with the novelty and inventive step criteria.

We can indirectly derive information about Latvia's science and industry by looking at various types of patent applications.

8. tabula. *Izsniegto patentu skaits pēc kategorijām 1993.–2001. g.*
Table 8. *Number of Granted Patents. Breakdown by Categories. 1993–2001*

LV	US	DE	FI	CH	SE	FR	RU	GB	Pārējās Other
1476	325	169	64	64	59	53	47	43	269

National Applications

According to Table 6 the number of national applications filed by domestic applicants has risen to 117 last year after the pronounced decrease in 1999 that was caused by the increase in patent fees. The following years will show if this tendency is going to last.

9. tabula. Pieteikumu un patentu sadalījums pēc Starptautiskās patentu klasifikācijas
Table 9. Breakdown of Applications and Registered Patents by IPC Classes

SPK klase/IPC	A	B	C	D	E	F	G	H	Kopā/Total
Latvijas pieteicēju nacionālie pieteikumi Domestic Applications	433	207	304	15	83	153	122	159	1476
Starptautiskie (PCT) pieteikumi PCT	150	46	171	11	36	21	31	23	489
Attiecinātie Eiropas patenti Extended European Patents	87	61	189	7	19	14	21	17	415
Reģistrētie Eiropas patenti Registered European Patents	48	15	120	0	7	8	2	1	201

The breakdown of domestic patent applications by IPC classes (Table 9) shows that most applications are filed in Class A (household objects, agricultural products and medicine) and Class C (chemical substances and methods of their production). The results indicate that food and chemical industries are the most active sectors in Latvia.

International (PCT) Applications

Latvia has been a member state of the *Patent Cooperation Treaty* (PCT) since 1993. The popularity of this system has been growing rapidly during the last few years. As of January 1, 2002, the Treaty embraced 116 countries. Latvian applicants have been using this system since 1996 with about 5 filings per year, but in 2001 the number of PCT applications of Latvian origin had reached 9. The PCT system is very convenient for domestic applicants as it lets them file an application to all member states at the same time for a reduced fee (which Latvia, as a country of transitional economy, is eligible for) and also have a novelty search done. The examiners of the European Patent Office or the Patent Office of the Russian Federation perform the search for Latvian applicants. Thus the applicants receive sufficient information about the inventions' patentability and can take adequate decisions about their further activities.

The low number of international applications coming to Latvia during the last few years (slightly over 40) can be accounted for by the possibility of extending European patents to Latvia, which is cheaper. When comparing the number of PCT filings by IPC classes, we can see that the greatest part of applications fall in classes C and A (mostly medicines in class A). This proves that foreign applicants know which of Latvia's industries are competitive in the world market.

Extension of European Patent to Latvia

It has been possible to extend European Patents to Latvia since May 1, 1995. The number of applications indicating Latvia as a designated state had reached 3714 in 2001. Since 1995, when it became possible to request

Nacionālie pieteikumi

Kā redzams no 6. tabulas, tad Latvijas pieteicēju nacionālo pieteikumu skaits pēdējā gadā, pēc iesniegto pieteikumu krituma 1999. gadā, kad tika paaugstinātas Patentu valdes nodevas, ir sācis atkal pamazām palielināties, sasniedzot 117 pieteikumus gadā. Vai tā būs pastāvīga tendence, rādīs nākamie gadi.

Latvijas pieteicēju iesniegto pieteikumu sadalījums pa klasēm (9. tabula) norāda uz to, ka lielākā daļa pieteikumu tiek iesniegti A klasē, kur pārsvarā tie ir dažādi sadzīves priekšmeti, lauksaimniecības produktu izstrādājumi un medikamenti, C klasē, kurā atrodamas ķīmiskās vielas un to iegūšanas paņēmieni. Rezultāti rāda, ka Latvijā ražošanas notiek galvenokārt pārtikas un ķīmiskajā rūpniecībā.

Starptautiskie (PCT) pieteikumi

Latvija ir *Patentu Kooperācijas līguma* (PCT) dalībvalsts kopš 1993. gada. Šīs sistēmas popularitāte pēdējos gados strauji aug. Uz 2002. gada 1. janvāri līguma ietvaros darbojās 116 valstis. Arī Latvijas pieteicēji izmanto šīs sistēmas priekšrocības jau kopš 1996. gada, kad gadā vidēji tika iesniegti 5 pieteikumi, bet 2001. gadā no Latvijas tika iesniegti jau 9 pieteikumi. Latvijas pieteicējiem šī sistēma ir izdevīga, jo ļauj savlaicīgi par samērā niecīgu maksu (ar atlaidēm, kā valstij ar pārejas ekonomiku) iesniegt pieteikumu vienlaicīgi uz visām dalībvalstīm, iegūstot novitātes meklējumu rezultātus. Meklējumu Latvijas pieteicējiem veic Eiropas un Krievijas Patentu iestāžu eksperti. Tādējādi pieteicējs iegūst pietiekami precīzu informāciju par sava izgudrojuma patentspēju, kura ļauj viņam izvēlēties tālāko darbības plānu.

Latvijā ienākošo Starptautisko pieteikumu skaits nav liels, pēdējos gados nedaudz vairāk par 40 gadā, kas izskaidrojams ar iespēju pieteicējam izvēlēties lētāku ceļu, attiecinot Eiropas patentu uz Latviju. Salīdzinot šos ienākošos pieteikumus pa klasēm var konstatēt, ka lielākā daļa ir C un A klasēs. A klasē galvenokārt medikamenti. Tātad ārzemju pieteicēji ļoti labi zina, kuras nozares Latvijas rūpniecībā pagaidām ir konkurētspējīgas pasaules tirgū.

Eiropas patenta attiecināšana uz Latviju

Kopš 1995. gada 1. maija ir iespējams attiecināt Eiropas patentu uz Latviju. Pieteikumu skaits, kuros norādītā valsts ir Latvija 2001. gadā sasniedza 3714. Kopš 1995. gada, kad kļuva iespējama lūguma

iesniegšana par Eiropas patenta attiecināšanu uz Latviju, to izdarīt varēja 1304 gadījumos. Iesniegti tika 434, kas ir 33% no izsniegtajiem Eiropas patentiem, kuros norādītā valsts ir arī Latvija. Nav zināms, cik liels skaits pieteikumu, kuros norādīta Latvija, tika noraidīti.

Kas attiecas uz attiecināto patentu sadalījumu pa klasēm, tad tas ir vēl vairāk izteikts par labu C klasei, kur attiecināto patentu skaits sasniedz gandrīz pusi no kopējā skaita.

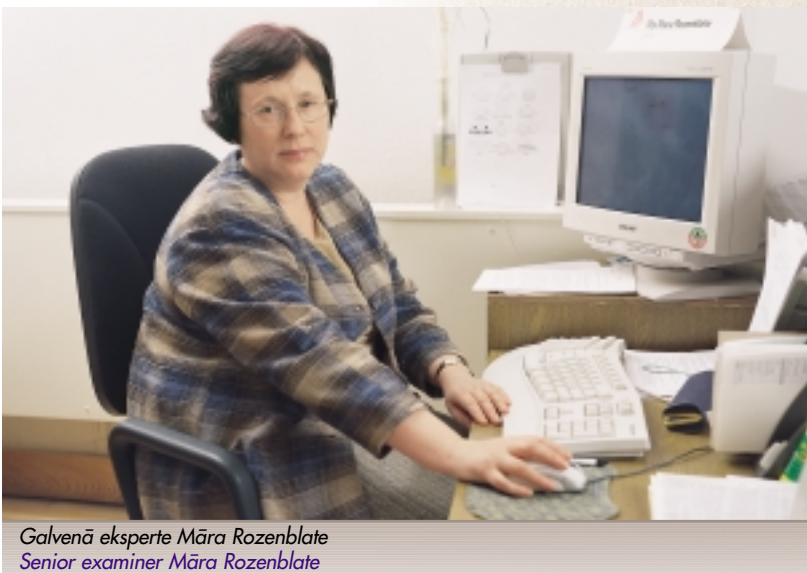
Katrā gadījumā attiecināšanas procedūra veicināja iepazīšanos ar Eiropas patentu sistēmu un tāpēc paredzētā pievienošanās Eiropas Patentu konvencijai tuvākajā nākotnē neradīs lielas problēmas.

VĀRDS NODAĻAS DARBINIEKIEM

Lielāko ieguldījumu nodaļas darbā ir devuši tās 3 darbinieki – Māra Rozenblate, kuras darbības lauciņš ir bioloģija un medicīna, Fēlikss Grunbergs – ķīmija un Jānis Ratenieks – tehniskās nozares, elektrība un fizika. Visi viņi ir strādājuši gandrīz no paša Patentu valdes darbības atjaunošanas sākuma. Tāpēc tālāk, lai runā viņi paši.

Māra Rozenblate:

Līdzīgi kā citās valstīs, arī Latvijā lielākā daļa patentu ir tādās cilvēka dzīvei svarīgās jomās kā farmācija, pārtikas rūpniecība un, protams, biotehnoloģija. Ārziemju kompānijas un zinātniskās iestādes ir patentējušas ģenētiski modificētus mikroorganismus un šūnu līnijas, kas producē dažādus fermentus un hormonus, kas izmantojami medicīnā, veterinārijā un rūpniecībā. Ir patentēti daži transgēni dzīvnieki – farmaceitiski derīgu vielu producētāji, kā arī transgēns augs – kartupelis, ar izmainītu fermenta alfa-amilāzi kodējošo gēnu. Arī Latvijas zinātnieki un uzņēmumi ir patentējuši vairākus interesantus izgudrojumus. Patentēts ir pretvīrusu preparāts *Larifāns*, kas ir labs līdzeklis pret herpes vīrusu infekciju, komerciāli veiksmīgi ir vairāki uzņēmuma *Bioefekts* ražotie augu kaitēkļu apkarošanas līdzekļi, kuru sastāvā ir jauni mikroorganismu celmi. Šajos desmit gados Latvijas zinātnieki un uzņēmumi ir patentējuši arī

Galvenā eksperte Māra Rozenblate
Senior examiner Māra Rozenblate

extension of European Patents to Latvia, it could have been done in 1304 cases. Actually 434 requests for extension to Latvia have been filed that constitute 33% of the granted European Patents which had Latvia as a designated state. We have no information about the number of applications designating Latvia that have been refused.

As regards the breakdown of extended European Patents by IPC classes, the predominance of class C is even more pronounced as almost half of the extended patents fall in this class.

The extension procedure has greatly facilitated our acquaintance with the European patent system and therefore we do not expect the envisaged Latvia's accession to the European Patent Convention to cause any noticeable problems.

THE FLOOR IS GIVEN TO THE EMPLOYEES OF THE DEPARTMENT

The most significant contribution to the department's work has been given by its three staff members – Mrs. Māra Rozenblate whose field of work is biology and medicine, Mr. Fēlikss Grunbergs – chemistry and Mr. Jānis Ratenieks – technology, electricity and physics. All of them have been working at the Patent Office from the very beginning. Let them speak for themselves.

Māra Rozenblate:

Most patents in Latvia, as well as in other countries, pertain to the spheres relating to human necessities, such as pharmacy, food industry and biotechnology. Foreign companies and scientific institutions have patented genetically modified microorganisms and cell lines that produce various enzymes and hormones for use in medical and veterinary science and industry. Several transgenic animals capable of producing pharmaceutically useful substances have been patented, as well as a transgenic plant – a potato with a modified alpha-amylase encoding gene. Domestic scientists and companies have

also patented several interesting inventions. An anti-viral drug *Lariphan* has been patented that is a good remedy for herpes viral infection. LLC *Bioefekts* produces commercially successful preparations for plant pest control containing new microbial strains. During the last ten years Latvia's scientists and enterprises have

patented many other interesting inventions but they have been forced to let their patents lapse before the expiration of their term as the conditions are not favourable for introducing new developments into national economy.

Fēlikss Grunbergs:

Considering the decrease in the proportion of applications that are filed directly with the Patent Office of Latvia as compared to the growing number of extended European Patents, the number of directly filed patent applications in the field of chemistry has also been decreasing each year. In the sphere of technical organic chemistry Latvia's chemists had concentrated mostly on production of high octane number fuel, production of bioethanol and denatured ethyl alcohol, as well as processing of heavy hydrocarbons (5 inventions) in 2000–2001. Another notable trend in this sphere has been protective coating of metal surfaces (4 inventions) – organic coatings, electrochemical plating methods, anti-friction lubricants and ferrous metal corrosion inhibitors. In the field of fine organic synthesis one of the most interesting was an invention dealing with tertiary alcohols of adamantane that stems from the antiviral medicine *Remantadine*.

Galvenais eksperts Dr. Fēlikss Grunbergs
Senior examiner Dr. Fēlikss Grunbergs

Jānis Ratenieks:

Hoare's Law of Large Problems from Arthur Bloch's "Murphy's Law and Other Reasons Why Things Go Wrong" reads as follows: "Inside every large problem is a small problem struggling to get out". Patent applicants have their large and small problems too. Some applicants are interested in protecting their business from competitors, others – in solving energy problems by creating an engine that would make use of costless energy sources by exploiting gravity or other fundamental laws of nature. The idea of "perpetuum mobile" never dies either. There are "inventors" that pass somebody else's inventions as their own, and then, taking advantage of the fact that the original inventions are not protected by patents in Latvia, they try to force the manufacturers pay them compensation for using their spurious inventions.

During the last decade the company *Baltaruta* (that was later transformed into the Latvian–Norwegian joint venture *Baltnorvest*) was holding the leading position in the field of mechanics with a series of inventions

citus interesantus izgudrojumus, taču bijuši spiesti pārtraukt patenta uzturēšanu spēkā priekšlaicīgi, trūkstot labvēlīgiem nosacījumiem jaunu izstrādņu ieviešanai tautsaimniecībā.

Fēlikss Grunbergs:

Ņemot vērā vispārīgo tendenci – izgudrojumu tiešo pieteikumu īpatsvara samazināšanos Latvijā uz attiecināto Eiropas patentu skaita pieauguma rēķina, katru gadu samazinās arī tieši pieteikto izgudrojumu skaits ķīmijas nozarē. Tehniskās organiskās ķīmijas laukā 2000.–2001. gadā Latvijas ķīmiķu uzmanība ir virzīta uz augsta oktānskaitļa degvielas iegūšanu, bioetanola un denaturētā etilspirta iegūšanu, kā arī smago ogļūdeņražu apstrādi (5 izgudrojumi). Otrs virziens šajā jomā ir metālu virsmu aizsargpārklājumi (4 izgudrojumi) – gan organiskie pārklājumi, gan elektroķīmiskās metodes pārklājumu uznešanai, gan berzi samazinošas smērvielas, gan melno metālu korozijas inhibitori. Smalkās organiskās sintēzes jomā kā interesantākais atzīmējams izgudrojums par adamantāna trešējiem spirtiem, kura saknes iestiepjas pretvīrusu preparāta remantadīna laucīnos.

Jānis Ratenieks:

"Katras lielas problēmas iekšienē sēd maza "problēmiņa", kas cenšas izlauzties laukā" – tā skan Hora lielo problēmu likums no A. Bloha apkopotajiem "Mērfija likumiem un pārējiem iemesliem, kāpēc daudz kas notiek nepareizi". Problēmas un "problēmiņas" ir arī izgudrojumu pieteicējiem. Vienus interesē, kā aizsargāt savu biznesu un neļaut to darīt konkurentiem, citus – kā atrisināt enerģētiskās problēmas, radot dzinēju, kura patērētā enerģija neko nemaksā, izmantojot tikai un vienīgi gravitācijas vai citus fundamentālos dabas likumus. Mūžam dzīva ir arī "perpetuum mobile" ideja. Ir arī "izgudrotāji", kas piesaka citu izgudrojumus kā savus un, izmantojot to, ka tie Latvijā juridiski nav aizsargāti ar patentiem, mēģina izspiest no ražotājiem kompensāciju par viltus izgudrojuma izmantošanu.

Šajā desmitgadē mehānikas nozarē kā nozīmīgākā atzīmējama izgudrojumu sērija vēja enerģētikā, kur līderpozīcijas pieder firmai *Baltaruta*, kas gadu gaitā

transformējās par Latvijas un Norvēģijas kopuzņēmumu *Baltnorvest*.

Jāatzīmē arī S. Miropoleca divi izgudrojumi *Hidropiedziņa* un *Rotordzinējs*, kur augstā tehniskā līmenī īstenots jauns automobiļa sajūga variants, kā arī Vankeļa dzinēja jauns variants. Ar tiešu autora līdzdalību Kalugā (Krievijas Federācija) notikušas hidrosajūga ekspluatācijas pārbaudes, darba procesā radot vēl virkni uzlabojumu.

No individuālajiem pieteicējiem vēl jāatzīmē prof. J. Greivulja (RTU) radošā aktivitāte, kas sadarībā ar VAS *Latvijas Dzelzceļš* un saviem studentiem, iesniedzis daudzus izgudrojumu pieteikumus. Visi tie saistīti ar elektrodzinēju un elektrottransporta dažādu vadības un kontroles sistēmu darbu.

Galvenais eksperts Dr. Jānis Ratenieks
Senior examiner Dr. Jānis Ratenieks

pertaining to wind energy.

We should also point out two inventions by S. Miropolets – *Hydraulic Drive* and *Rotary Engine* which represent a new version of an automobile clutch and a new version of a Wankel engine, both performed on a very high technical level. The author has participated in the operation tests of the hydraulic clutch in Kaluga (Russian Federation) introducing additional improvements in the process.

Among individual applicants Prof. J. Greivulis from Riga Technical University should be marked who, in collaboration with the SJSC *Latvijas Dzelzceļš* and his students, has filed many patent applications. All of his inventions are related to control systems of electric motors and electric transportation.

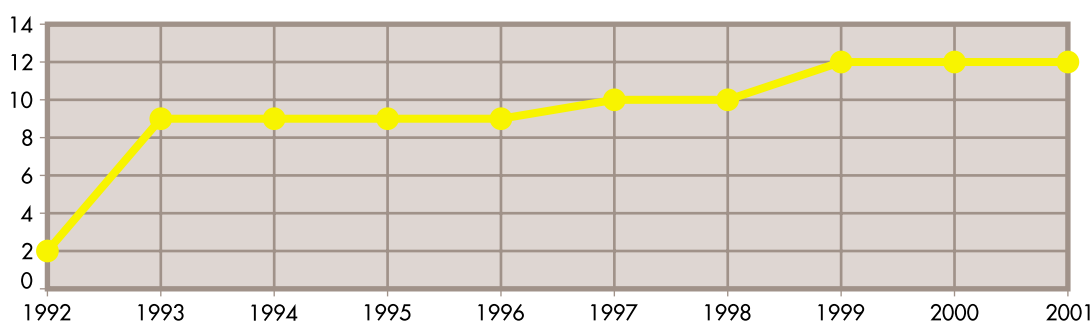
DEPARTMENT OF TRADEMARKS AND INDUSTRIAL DESIGNS 1992–2001

The Department of Trademarks and Industrial Designs has been developing and improving over the years just like other Patent Office's departments. Its main tasks have been to register trademarks in Latvia, to develop and carry out the necessary procedures related to trademark registration and to deal with the theoretical and practical aspects of trademark registration and protection.

PREČU ZĪMJU UN DIZAINPARAUGU NODAĻA 1992.–2001.

Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu nodaļa ir attīstījusies un pilnveidojusies līdzīgi pārējām Patentu valdes nodaļām, par saviem galvenajiem uzdevumiem uzskatot preču zīmju reģistrāciju Latvijā, ar šo reģistrāciju saistīto procedūru izstrādi un nodrošināšanu, kā arī ar preču zīmju reģistrāciju, bieži arī plašākā nozīmē – ar preču zīmju aizsardzību – saistīto praktisko un teorētisko jautājumu risināšanu Latvijā.

7. zīm. *Preču zīmju un dizainparaugu nodaļas darbinieku skaits (1992.–2001. g.)*
Fig. 7 *Staff of the Department of Trademarks and Industrial Designs (1992–2001)*

In March 1992 just one person launched the department's work, but during the following 10 years the number of employees has increased to 12. At the end of 2001 ten of the employees were working full time and two – part time. The department has been split in two sections in accordance with the basic flows of trademark applications. The Section of National Trademarks examines the trademark applications filed directly with the Patent Office under the so-called national procedure, while the Section of International Trademarks deals with the applications that are forwarded to Latvia as a member state of the *Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks* (since January 1, 1995) and of the *Protocol Relating to the Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks* (since January 5, 2000) by the International Office in Geneva.

The Department of Trademarks and Industrial Designs devoted the first three years mostly to re-registration of about 9500 trademarks of the former USSR. This was a good lesson in mastering the key issues of trademark registration. The process of re-registration helped examiners better understand the basic principles of the International Classification of Goods and Services for the Purposes of the Registration of Marks under the Nice Agreement (Nice Classification), let them gain some knowledge of the International Classification of the Figurative Elements of Marks under the Vienna Agreement (Vienna Classification), helped them lay down the formal requirements with respect to several procedural documents, and to gain certain experience on absolute grounds for refusing trademark registration.

1992. gada martā nodaļas darbību aizsāka viens cilvēks, bet desmit gadu laikā darbinieku skaits ir pieaudzis līdz 12, no kuriem 2001. gada beigās 10 strādāja pilnu, bet 2 – nepilnu darba dienu. Nodaļā atbilstoši preču zīmju pieteikumu saņemšanas gaitai izveidoti divi sektori. Nacionālo preču zīmju sektora kompetencē ir to preču zīmju pieteikumu izskatīšana, kuri nepastarpināti tiek saņemti Patentu valdē pēc tā sauktās nacionālās procedūras. Savukārt Starptautisko preču zīmju sektora kompetencē ir to zīmju pieteikumu izskatīšana, kurus Latvija kā *Madrides nolīguma par zīmju starptautisko reģistrāciju* (kopš 1995. gada 1. janvāra) un *Madrides nolīguma par zīmju starptautisko reģistrāciju protokola* (kopš 2000. gada 5. janvāra) dalībvalsts saņem no Starptautiskā biroja Ženēvā.

Pirmos trīs gadus Preču zīmju un dizainparaugu nodaļa savus spēkus galvenokārt koncentrēja bijušās PSRS apmēram 9500 preču zīmju pārreģistrācijai. Tā bija ļoti laba skola daudzu ar preču zīmju reģistrāciju saistītu pamatjautājumu apgūšanai, – pārreģistrācija palīdzēja saprast Preču un pakalpojumu starptautiskās klasifikācijas (Nicas klasifikācijas) uzbūves pamatprincipus, ļāva apgūt Zīmju figuratīvo elementu starptautisko klasifikāciju (Vīnes klasifikāciju), palīdzēja noformulēt formālās prasības pret atsevišķiem procedūras dokumentiem, kā arī gūt zināmu pieredzi par preču zīmju reģistrācijas absolūtajiem atteikuma iemesliem.

Ar mērķi mazināt nevajadzīgus pārpratumus attiecībā uz pārreģistrējamo un no jauna pieteikto preču zīmju savstarpējiem konfliktiem, jauno preču

zīmju pieteikumu izskatīšana netika uzsākta, iekams nebija izskatīti vairums bijušās PSRS preču zīmju pārreģistrācijas pieteikumu un to agrākās tiesības tādējādi nostiprinātas LR Valsts preču zīmju reģistrā. Tikai kopš 1995. gada, kad bija veikti arī nepieciešamie sagatavošanās darbi saistībā ar ekspertīzes kritēriju izstrādi un datu bāzes pilnveidošanu, preču zīmju pieteikumu ekspertīze un reģistrācija notiek saskaņā ar Latvijas 1993. gada likumā *Par preču zīmēm* noteikto procedūru. Lielais pārreģistrējamo zīmju skaits un ar pilnas procedūras apguvi saistītās grūtības bija radījušas tādu situāciju, ka mūsu darbības sākotnējā periodā zīmju reģistrācijas gaita ievērojami atpalika no vēlamā tempa. Saņemto pieteikumu izskatīšana ieilga uz daudziem mēnešiem. Pašreiz stāvoklis ir ievērojami uzlabojies, taču ideāls ekspertīzes temps vēl nav panākts.

Līdzīgā secībā – vispirms bijušās PSRS aizsardzības dokumentu pārreģistrācija, tad ekspertīze un reģistrācija saskaņā ar Latvijas Republikas likumu – notikusi arī dizainparaugu pieteikumu izskatīšana.

Nemot vērā, ka 1993. gada likums *Par preču zīmēm* saturēja dažas nepietiekami izstrādātas un ne vienmēr starptautiskajai praksei detaļās pilnīgi atbilstošas normas, 1998. gadā tika sagatavots jauns likums *Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm*, kurš stājās spēkā 1999. gada 15. jūlijā. Līdzīgu iemeslu dēļ pašlaik noris darbs pie jauna *Dizainparaugu aizsardzības likuma* izstrādes.

Ekspertīzes kritēriju un pieteikumu procedūras pilnveidošana ir notikusi visus šos gadus un turpinās arī tagad, ņemot vērā Patentu valdes Apelācijas padomes lēmumus apelāciju lietās un visai aktīvo tiesu praksi preču zīmju jomā, kā arī izmantojot ārvalstu pieredzi. Ikdienas darbs plecu pie pleca ar citu Patentu valdes nodaļu speciālistiem un rūpnieciskā īpašuma praktiķiem – patentpilnvarotajiem un preču zīmju aģentiem – ir palīdzējis profesionāli izaugt un nostiprināties nodaļas kolektīvam. Nodaļas darbinieku profesionālās izglītības jomā lieli nopelni ir Zviedrijas Patentu iestādei, kuras speciālisti 1993., 1994. un 1995. gadā dalījās savā pieredzē gan par preču un pakalpojumu klasifikāciju, gan par preču zīmju ekspertīzes jautājumiem. Tāpat nozīmīgi ir bijuši Eiropas Patentu iestādes vadītās RIPP (Regional Intellectual Property Programme) programmas ietvaros rīkoti semināri, kā arī vizītes Šveices, Beniluksa valstu, Francijas, Austrijas, Vācijas, Lielbritānijas un Norvēģijas rūpnieciskā īpašuma aizsardzības iestādēs, kā arī pēdējos gados – leksējā tirgus harmonizācijas iestādē (OHIM) Alikantē, kas reģistrē Eiropas Kopienas preču zīmes. Tā rezultātā visi nodaļas ilggadīgie darbinieki ir kļuvuši par labiem speciālistiem rūpnieciskā īpašuma jomā.

Nodaļas darbinieki regulāri piedalījušies Pasaules intelektuālā īpašuma organizācijas (WIPO) rīkotajās Nicas Savienības (*Nicas nolīgums par preču un pakalpojumu starptautisko klasifikāciju zīmju reģistrācijai*) Sagatavošanas darba grupas sesijās, ekspertu sanāsmēs par plaši pazīstamu preču zīmju aizsardzības harmonizāciju, darba grupas

In order to prevent any unwanted misunderstandings with regard to possible conflicts between the re-registered trademarks of the former USSR and newly registered trademarks, the examination of new trademark applications was not started until most of the re-registration applications had been examined and their earlier rights were fixed in the State Trademarks Register of the Republic of Latvia. Starting with 1995, when the necessary arrangements were made to develop examination criteria and to improve the database, the trademark examination and registration was performed in compliance with the procedures fixed by the *Law on Trademarks* of 1993. In the beginning the great amount of re-registered trademarks and the difficulties with mastering the full procedure caused a situation where trademark registration was lagging behind the desirable rate. Examination of the accepted applications was delayed by several months. The situation has considerably improved now, but the ideal examination pace has not been reached yet.

Examination of applications for the protection of industrial designs went along similar lines – first re-registration of the former USSR designs, then examination and registration of new industrial designs under the provisions of the *Law on Industrial Design Protection*.

Considering that the *Law on Trademarks* of 1993 contained some provisions that were not in full compliance with the international practices, a new *Law on Trademarks and Indications of Geographical Origin* was drafted in 1998 that entered into force on July 15, 1999. For the same reason we are now working on a new *Law on Industrial Design Protection*.

The filing procedure and the examination criteria have been constantly improved over the years taking into consideration the decisions of the Patent Office's Board of Appeals and the extensive court practices with respect to trademarks, as well as foreign experience. Daily work side by side with colleagues from other Patent Office's departments, as well as industrial property practitioners – patent attorneys and trademark agents – has helped the department's staff improve their professional skills and consolidate the collective. Credit for professional instruction of the department's employees should go the Swedish Patent Office, as its specialists shared their experience in classification of goods and services and in trademark examination in 1993, 1994 and 1995. The seminars organized by the European Patent Organization within the framework of the RIPP (Regional Intellectual Property Programme) have also been very useful, just like visits to the Industrial Property Offices of Switzerland, the Benelux countries, France, Austria, Germany, the United Kingdom and Norway, as well as – during the last few years – to the Office of Harmonization in the Internal Market (OHIM) in Alicante that registers Community trademarks. This has helped all long-term employees of the department become good specialists of industrial property.

The employees of the Department of Trademarks and Industrial Designs have often participated in the sessions of the Preparatory Working Group of the Nice Union (*Nice Agreement Concerning the International Classification of Goods and Services for the Purposes of the Registration of Marks*) organized by WIPO, in the sessions of the Committee of Experts on Well-Known Marks, in the

meetings of the Working Group on the Modification of the Common Regulation Under Madrid Agreement Concerning the International Registration of the Marks and the Protocol Relating to the Agreement, in symposiums on the international protection of geographical indications, in the sessions of the Standing Committee on the Law of Trademarks, Industrial Designs and Geographical Indications, as well as in the OHIM Liaison meetings.

TRADEMARKS

The Latvian Patent Office's trademark-related activities in 2000 and 2001 have continued the previously done work related to the examination of regular trademark applications (the applications filed under national procedure, as well as international registrations under the *Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks* and the *Protocol Relating to the Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks*). That resulted in a considerable increase in the number of trademark registrations that are valid in Latvia. By the end of 2001 this number had reached 52 500.

Trademark Registration under National Procedure

1962 applications from 50 countries were received under national procedure in 2000, and 2027 applications

sanāksmēs, kas izstrādā grozījumus starptautisko preču zīmju reģistrācijas noteikumos, simpozijos par ģeogrāfisko norāžu starptautisko aizsardzību, Preču zīmju, dizainparaugu un ģeogrāfisko norāžu pastāvīgās komitejas sesijās, kā arī OHIM organizētajās saziņas sanāksmēs (*Liaison meetings*).

PREČU ZĪMES

2000. un 2001. gads LR Patentu valdes darbībā preču zīmju jomā ir bijis turpinājums jau iepriekš iesāktajam regulāro preču zīmju pieteikumu izskatīšanas darbam gan attiecībā uz nacionālajā procedūrā iesniegtajiem pieteikumiem, gan starptautiskajām reģistrācijām, kas stājušās spēkā saskaņā ar *Madrīdes nolīgumu par zīmju starptautisko reģistrāciju un Madrīdes nolīguma par zīmju starptautisko reģistrāciju protokolu*. Tā rezultātā ievērojami pieaudzis Latvijā spēkā esošo preču zīmju reģistrāciju kopskaits, un 2001. gada beigās tas bija apmēram 52 500 preču zīmes.

Preču zīmju reģistrācija pēc nacionālās procedūras

2000. gadā saskaņā ar nacionālo reģistrācijas procedūru tika iesniegti 1962 preču zīmju pieteikumi no 50 valstīm, 2001. gadā – 2027 preču zīmju pieteikumi no 52 valstīm. Latvijas izcelsmes pieteikumu

No kreisās: tehniķis Justs Junkulis, galvenā eksperte Karina Kropa, Nacionālo preču zīmju sektora vadītājs Normunds Lamsters, eksperte Kristīne Viļķina, galvenā eksperte Anda Briede, eksperts Jānis Ziemeļis.

From the left: technician Justs Junkulis, senior examiner Karina Kropa, Head of the National Trademark Sector Normunds Lamsters, examiner Kristīne Viļķina, senior examiner Anda Briede, examiner Jānis Ziemeļis.

starp 2000. gadā iesniegtajiem ir 995 jeb 50,7%, 2001. gadā – 1062 pieteikumi jeb 52,4%. Kā redzams, pēdējos gados Latvijas izcelsmes pieteikumu skaits ir nostabilizējies apmēram 50% līmenī no nacionālās reģistrācijas procedūras kārtībā iesniegtajiem pieteikumiem, kā arī apmēram 14% līmenī no visiem – gan pēc nacionālās procedūras, gan saskaņā ar starptautisko reģistrāciju saņemtajiem preču zīmju pieteikumiem.

from 52 countries in 2001. 995 of the applications filed in 2000 were of Latvian origin, that constituted 50.7% of the total number of filings; in 2001 – it was 1062 applications or 52.4%. During the last few years the proportion of domestic applications has been around 50% of the total amount of trademark applications filed under national procedure, and around 14% of the total amount of filings – i.e., both, applications received under national procedure and under the provisions governing international registration.

10. tabula. Preču zīmju reģistrācija Latvijas Republikā pēc nacionālās procedūras 2000.–2001. gadā
Table 10. Trademark Registration under National Procedure 2000–2001

	2000	2001
Preču zīmju reģistrācijas pieteikumu kopskaits Trademark registration applications – total	1962	2027
No tiem Latvijas izcelsmes pieteikumi Including domestic applications	995	1062
Procentos no kopskaita % of the total	50,7%	52,4%
Ārvalstu izcelsmes pieteikumi Foreign applications	967	965
Procentos no kopskaita % of the total	49,3%	47,6%
Reģistrētas preču zīmes Registered trademarks	2068	1660
Spēkā esošo preču zīmju reģistrāciju skaits gada beigās Number of valid trademark registrations at the end of year	26313	27965

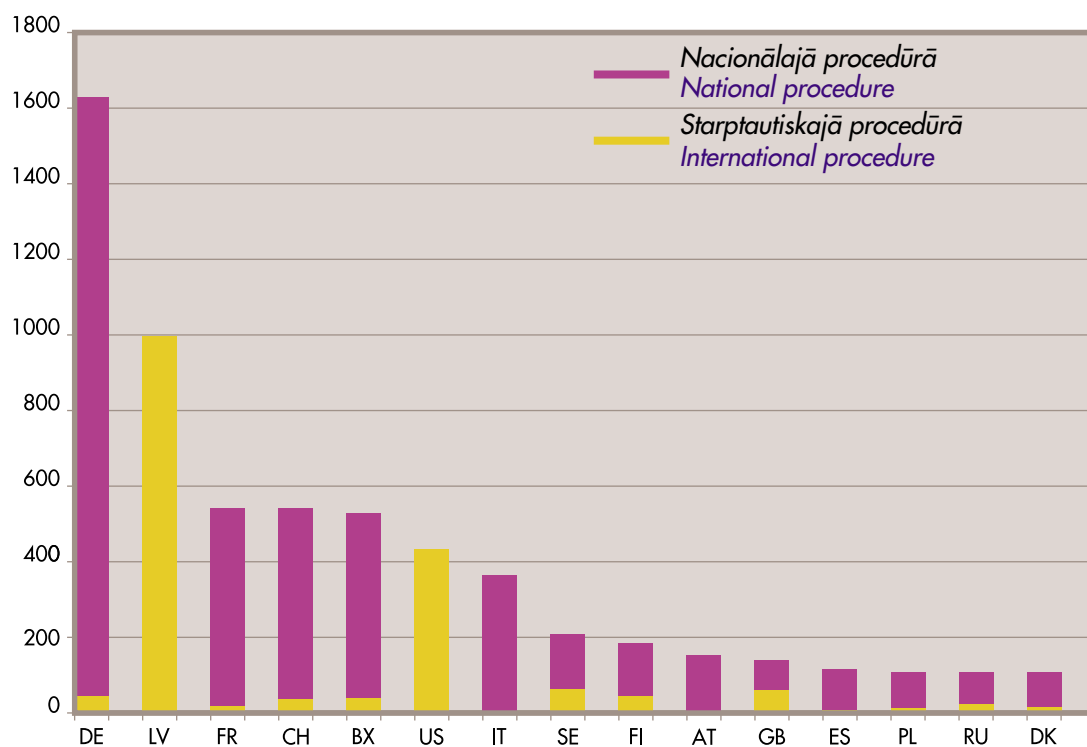
Ārvalstu izcelsmes pieteikumu vidū lielākais skaits joprojām ir no Amerikas Savienotajām Valstīm – 2000. gadā 433 (22,1%), bet 2001. gadā – 408 (20,1%), Lielbritānijas – attiecīgi 71 (3,6%) un 56 (2,8%), kā arī Zviedrijas – 64 (3,3%) un 35 (1,7%). Vācijas, Francijas, Šveices, Itālijas, Beniluksa valstu un Somijas pieteicēji pārsvarā izmanto šo valstu preču zīmju īpašniekiem daudz ērtāko iespēju – starptautisko preču zīmju reģistrāciju.

Among foreign applications the greatest number comes from USA – 433 (22.1%) in 2000, and 408 (20.1%) in 2001, United Kingdom – 71 (3.6%) and 56 (2.8%) respectively, and Sweden – 64 (3.3%) and 35 (1.7%). Applicants from Germany, France, Switzerland, Italy, the Benelux countries and Finland prefer international trademark registration that is much more convenient for trademark holders from these countries.

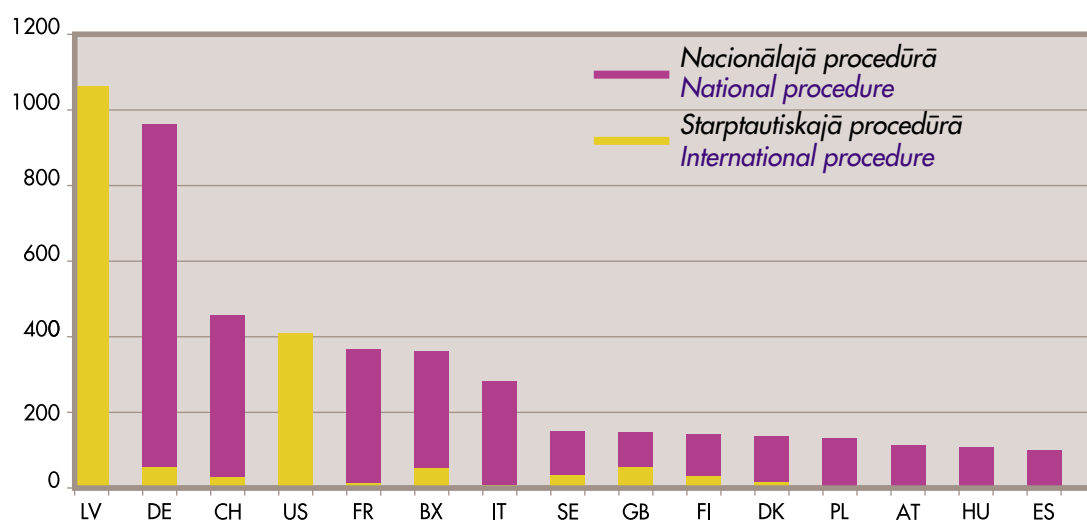
11. tabula. Preču zīmju pieteikumu sadalījums pa izcelsmes zemēm 2000.–2001. gadā (aktīvākās 15 valstis)
Table 11. Breakdown of Trademark Applications by Origin in 2000–2001 (15 most active countries)

2000	DE	LV	FR	CH	BX	US	IT	SE	FI	AT	GB	ES	PL	RU	DK
Nacionālajā procedūrā National procedure	45	995	18	36	40	433	–	64	46	3	71	10	14	24	16
Starptaut. procedūrā International procedure	1582	–	523	505	448	–	364	145	139	149	78	106	94	84	90
Kopā Total	1627	995	541	541	488	433	364	209	185	152	149	116	108	108	106
2001	LV	DE	CH	US	FR	BX	IT	SE	GB	FI	DK	PL	AT	HU	ES
Nacionālajā procedūrā National procedure	1062	56	31	408	14	53	9	35	57	31	17	6	–	–	4
Starptaut. procedūrā International procedure	–	905	476	–	353	309	273	115	90	111	121	132	112	104	97
Kopā Total	1062	961	507	408	367	362	282	150	147	142	138	138	112	104	101

8. zīm. 2000. gads
Fig. 8 Year 2000

9. zīm. 2001. gads
Fig. 9 Year 2001

Starptautiskās preču zīmes

Kopš 2000. gada 5. janvāra Latvija ir ne tikai *Madrides nolīguma par preču zīmju starptautisko reģistrāciju* (turpmāk – *Madrides nolīgums*), bet arī *Madrides nolīguma par preču zīmju starptautisko reģistrāciju protokola* (turpmāk – *Madrides protokols*) dalībvalsts. Šis fakts atspoguļojas arī preču zīmju pieteikumu sadalījumā starp nacionālo un starptautisko

International Trademarks

Since January 5, 2000, Latvia has been a member state not only of the *Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks* (the *Madrid Agreement*), but also of the *Protocol Relating to the Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks* (the *Madrid Protocol*). This has influenced the distribution of filings under the national and the

No kreisās stāv: starptautisko preču zīmju sektora vadītāja Baiba Graube, eksperts Mārtiņš Zelmenis, nodaļas vadītāja Dace Liberte, galvenā eksperte Līga Rinka. No kreisās sēž: galvenais eksperts-padomnieks Jānis Ancītis, galvenā eksperte Maira Egle.
Standing from the left: Head of the International Trademark Sector Baiba Graube, examiner Mārtiņš Zelmenis, Head of the Department Dace Liberte, senior examiner Līga Rinka. Sitting from the left: senior expert-counsellor Jānis Ancītis, senior examiner Maira Egle.

procedūru – ja 1998. un 1999. gadā starptautiskās preču zīmes sastādīja apmēram 60% no kopējā pieteikumu skaita, tad 2000. un 2001. gadā – jau apmēram 70%. Tas izskaidrojams ar to, ka *Madrides protokola* dalībvalstis ir arī, piemēram, Lielbritānija, Zviedrija, Somija, Dānija, Lietuva, Igaunija, arī Japāna – valstis, kuras nav *Madrides nolīguma* dalībnieces, un no šīm valstīm pirms 2000. gada 5. janvāra preču zīmju pieteikumus Latvija saņēma tikai pēc nacionālās procedūras.

international procedure. In 1998 and 1999 the ratio of international applications was around 60% of the total amount of filings, but in 2000 and 2001 it had risen to around 70%. This can be accounted for by the fact that several countries, like the United Kingdom, Sweden, Finland, Denmark, Lithuania, Estonia and Japan are member states of the *Madrid Protocol*, while not being members of the *Madrid Agreement*. Before January 5, 2000, trademark applications from the above mentioned countries were only received under the national procedure.

12. tabula. Starptautisko preču zīmju izplatība uz Latvijas Republiku 2000. un 2001. gadā
Table 12. International Trademarks Relating to the Republic of Latvia 2000–2001

	2000	2001
Jaunas starptautiskās reģistrācijas New international registrations	4085	5022
Agrāku starptautisko reģistrāciju teritoriālie paplašinājumi Territorial extensions of earlier international registrations	686	674
Starptautisko zīmju kopskaits ar aizsardzību Latvijā International marks protected in Latvia – total	4771	5696

More than two thirds of the trademark registration applications in 2000 and 2001 are constituted by marks that have become valid under the provisions of the Madrid Agreement and the Madrid Protocol. 4771 international trademarks have gained protection in Latvia in 2000, and 5696 in 2001 (70.9% and 73.8% of the total number of applications respectively). 4085 of them were new registrations, and 686 – territorial extensions in 2000. In 2001 there were 5022 new registrations and 674 territorial extensions. The dynamics of incoming international marks is still on the increase.

Just like in the previous period of review, Germany prevails in the distribution of international trademarks by place of origin, followed by France, Switzerland, Benelux states and Italy. The above-mentioned countries are followed by Austria, Sweden, Finland and Spain.

Latvia's trademark holders express interest in obtaining trademark protection abroad through international registration. 45 international registrations of Latvian origin have entered into force in 2000, and 44 in 2001. Traditionally the designated countries most often mentioned by Latvia's applicants in their international trademark registrations are the Russian Federation, the Ukraine, Belarus, Poland and Germany, but since Latvia's accession to the *Madrid Protocol* our neighbouring countries Lithuania and Estonia have become the leaders in this respect.

Tātad vairāk kā divas trešdaļas no 2000. un 2001. gada preču zīmju reģistrācijas pieteikumiem sastāda saskaņā ar *Madrides nolīgumu* un *Madrides protokolu* spēkā stājušās zīmes. Pavisam 2000. gadā aizsardzību Latvijā ieguvušas 4771, bet 2001. gadā – 5696 starptautiskās preču zīmes (attiecīgi 70,9% un 73,8% no kopējā pieteikumu skaita). No šā kopskaita 2000. gadā 4085 ir jaunas reģistrācijas, bet 686 – teritoriālie paplašinājumi. 2001. gadā attiecīgi 5022 – jaunas reģistrācijas, bet 674 – teritoriālie paplašinājumi. Tātad ienākošo starptautisko zīmju kopējā skaita dinamika joprojām ir ar pieaugošu raksturu.

Starptautisko preču zīmju izcelsmes dalījumā tāpat kā iepriekšējos gados izteikti dominē Vācija, kurai seko Francija, Šveice, Beniluksa valstis un Itālija. Tām seko Austrija, Zviedrija, Somija un Spānija.

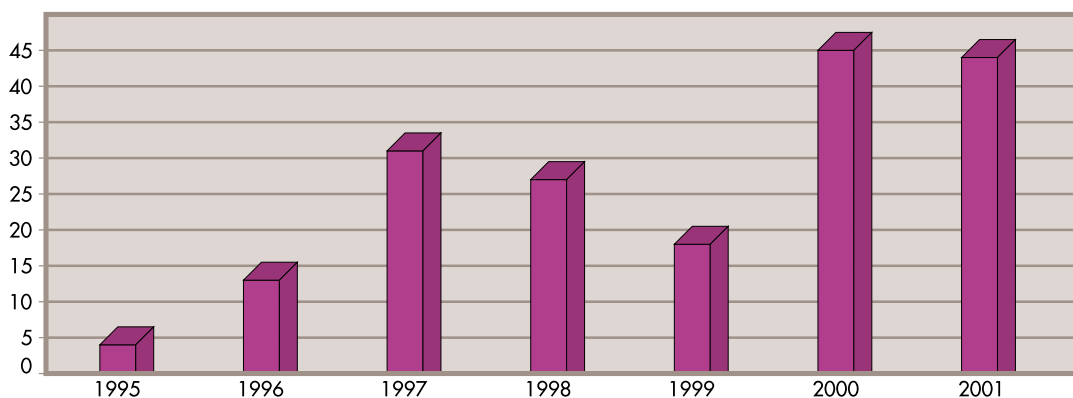
Latvijas preču zīmju īpašnieki apliecina interesi arī par zīmju aizsardzības iegūšanu ārvalstīs ar starptautiskās reģistrācijas palīdzību. 2000. gadā stājušās spēkā 45 starptautiskās reģistrācijas ar Latvijas izcelsmi, bet 2001. gadā – 44. Jau tradicionāli Latvijas pieteicēju starptautiski reģistrētajās preču zīmēs kā attiecinājuma valstis visbiežāk norādītas Krievijas Federācija, Ukraina, Baltkrievija, Polija un Vācija, bet kopš Latvijas pievienošanās *Madrides protokolam* par izteiktām līderēm šai ziņā kļuvušas kaimiņvalstis Lietuva un Igaunija.

13. tabula. Latvijas izcelsmes starptautiski reģistrētās preču zīmes (*Madrides nolīguma un ar to saistītā protokola ietvaros*)

Table 13. International Trademark Registrations of Latvian Origin (*under the Madrid Agreement and the Madrid Protocol*)

Gads Year	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Reģistrētās preču zīmes Registered trademarks	4	13	31	27	18	45	44

**10. zīm.
Fig. 10**

14. tabula. Preču zīmju pieteikumu/reģistrāciju skaits Latvijā 1992.–2001. gadā
Table 14. Number of Trademark Applications/Registrations (1992–2001)

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Preču zīmju pieteikumi Trademark applications										
Nacionālajā procedūrā Under national procedure	5621	9194	2854	2059	1956	2480	2953	2099	1962	2027
Madrīdes savienības ietvaros Under Madrid system				2256	3660	3873	4372	3860	4771	5696
Kopā Total	5621	9194	2854	4315	5616	6353	7325	5959	6733	7723
Reģistrētās preču zīmes Registered trademarks										
Nacionālajā procedūrā Under national procedure		1819	7362	1794	4117	3689	3888	1914	2068	1660
Madrīdes savienības ietvaros Under Madrid system				2256	3660	3873	4372	3860	4771	5696
Kopā Total		1819	7362	4050	7777	7562	8260	5774	6839	7356

DIZAINPARAUGI

2000. gadā iesniegti pavisam 69, bet 2001. gadā 88 dizainparaugu patentpieteikumi. Liela daļa no tiem ir kompleksi pieteikumi, kas satur vairākus dizainparaugus vai to izpildījuma variantus, tāpēc faktiskais aizsardzībai pieteikto dizainparaugu skaits ir lielāks, proti, 2000. gadā pavisam 108, bet 2001. gadā – 220 objekti. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, redzams, ka pieteikumu skaits 2000. gadā palicis iepriekšējā gada līmenī, bet 2001. gadā nedaudz pieaudzis. No iesniegtajiem pieteikumiem vairums ir Latvijas izcelsmes – 2000. gadā 38 (55,1%), bet 2001. gadā – 55 (62,5%). Latvijas izcelsmes pieteikumu īpatsvars kopējā pieteikumu skaitā 2000. gadā ir bijis mazāks, nekā iepriekš, bet 2001. gadā atkal ir nostabilizējies iepriekšējo gadu līmenī.

INDUSTRIAL DESIGNS

69 industrial design patent applications have been filed in 2000, and 88 applications in 2001. Many of them are multiple applications containing more than one industrial design or its variant, therefore the actual number of filed industrial designs is greater – 108 objects in 2000, and 220 in 2001. The number of applications in 2000 remained at approximately the same level as in the previous years, but in 2001 it increased. Most of the filed applications are of Latvian origin – 38 (55.1%) in 2000, and 55 (62.5%) in 2001. The proportion of domestic applications in the total number of applications was slightly smaller in 2000 as compared with previous years, but in 2001 it stabilized at the same level as in the previous years.

15. tabula. Dizainparaugu aizsardzība Latvijas Republikā 2000. un 2001. gadā
Table 15. Protection of Industrial Designs in Latvia 2000–2001

	2000	2001
Dizainparaugu patentpieteikumu kopskaits Design applications – total	69	88
No tiem – Latvijas izcelsmes pieteikumi Including domestic applications	38	55
Procentos no kopskaita % of the total	55,1%	62,5%
Ārvalstu izcelsmes pieteikumi Foreign applications	31	33
Procentos no kopskaita % of the total	44,9%	37,5%
Izsniegtie dizainparaugu patenti Granted design patents	65	70
Spēkā esošo dizainparaugu patentu skaits gada beigās* Number of valid design patents at the end of year*	503	488

* Spēkā esošo dizainparaugu kopskaitā ietverti arī 1992.–1995. g. pārreģistrētie dizainparaugi

* Including re-registered designs of 1992–1995

The thematic range of applications is quite diverse. Applications for protection of very different objects have been filed, both – three-dimensional (models) and two-dimensional (drawings). Like in the previous period of review, the industrial designs filed in 2000–2001 have been influenced by the present situation in Latvia's industry. There are many applications related to samples of packaging for foodstuffs, bottles, flasks, containers, as well as stands and glass-cases for trade and exhibitions. Many applications refer to furniture, especially, chairs, including a ladder-chair and a collapsible seat, as well as office furniture, a CD-holder, shelves, bathroom accessories, door handles and stair balusters. There are also applications for the protection of tableware, wooden toys, intellectual games, an electric hand hammer, base plate pads for concrete railway sleepers, gowns, kiosks, a catamaran, firewood (a fire log) and hunting bullets.

Among Latvia's applicants who have filed a considerable number of industrial design applications during 2000 and 2001, we should mention the designers Alberts ZEILIS, Jānis RUBĪNS, Lauma POGA, Sergejs GOLUBEVS and Jurijs RUZINS, as well as several companies – LLC 'CONFIDENTIAL DESIGNS', LLC 'SENATUS GRUPA', LLC 'LAZDAS MĒBELES' and the Liepāja special economic zone LLC 'ERKE'. Among foreign applicants who have filed more than one application or multiple applications we should point out 'HENKEL KGaA', 'STREET ONE GmbH', 'DURAVIT AG' and 'STARZ' ZAO.

65 industrial design patents have been granted in 2000, and 70 patents in 2001. The number of granted patents depends on the number of filings, of course. Altogether 488 industrial design patents were in force at the end of 2001. We might point out a positive tendency in the sphere of industrial designs – by the end of the first five-year period of industrial design protection, some holders of industrial design patents have shown interest in renewal of their patents. Out of the 113 industrial design patents, that were granted on the grounds of applications filed in 1995, 23 have been renewed, and out of the 76 industrial design patents granted on the grounds of applications filed in 1996, 19 have been renewed.

Pieteikumu tematiskais loks ir visai daudzveidīgs, aizsardzībai pieteikti ļoti dažādi objekti, gan telpiski (modeļi), gan plakani (zīmējumi). Tāpat kā iepriekš, arī uz 2000. un 2001. gadā pieteiktajiem dizainparaugiem, protams, lielu iespaidu atstāj pašreizējais Latvijas rūpniecības stāvoklis. Pieteikts daudz pārtikas produktu iesaiņojumu paraugu, pudelju, flakonu, tvertņu, tirdzniecības un izstāžu stendu un vitrīnu. Daudz arī mēbeļu, it īpaši krēslu, to skaitā krēsls-trepes un saliekams sēdekļis. Pieteiktas biroja mēbeles, kompaktdisku statīvs, plaukti, vannasistabas priekšmeti, durvju rokturi un kāpņu margu stabīni. Pieteikti arī trauki, koka rotallietas, intelektuālas spēles, elektriskais rokas āmurs, dzelzsbetona gulšņu amortizācijas starplika, talāri, kioski, katamarāns, kurināmais (ugunsblūķītis) un medību lodes.

No Latvijas pieteicējiem, kuri 2000. un 2001. gadā iesnieguši lielāku skaitu dizainparaugu pieteikumu, var nosaukt dizainerus Albertu ZEILI, Jāni RUBĪNU, Laumu POGU, Sergeju GOLUBEVU un Juriju RUZINU, uzņēmumus SIA 'CONFIDENTIAL DESIGNS', SIA 'SENATUS GRUPA', SIA 'LAZDAS MĒBELES' un Liepājas SEZ SIA 'ERKE'. Ārvalstu pieteicēju sarakstā ar vairākiem, kā arī kompleksiem pieteikumiem atzīmējami uzņēmumi 'HENKEL KGaA', 'STREET ONE GmbH', 'DURAVIT AG' un 'STARZ', ZAO.

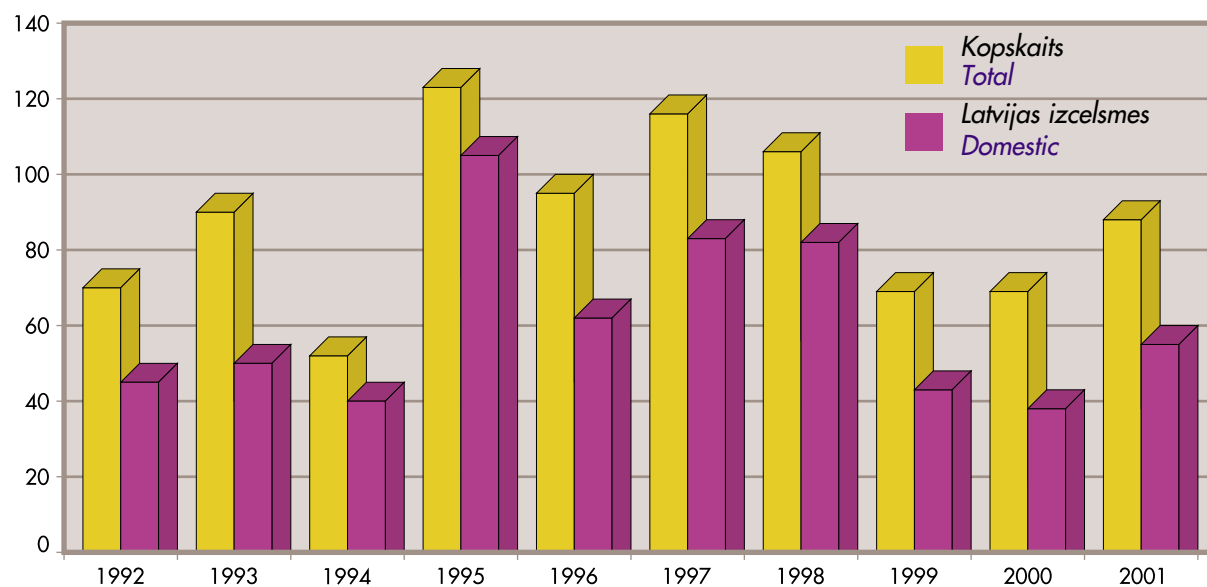
2000. gadā Latvijā izdoti 65, bet 2001. gadā – 70 dizainparaugu patenti. Protams, šo izsniegto dizainparaugu patentu skaits ir atkarīgs no dizainparaugu pieteikumu skaita. 2001. gada beigās spēkā bija pavisam 488 dizainparaugu patenti. Kā pozitīvu tendenci dizainparaugu aizsardzības jomā var atzīmēt to, ka, beidzoties dizainparaugu patentu darbības pirmajam piecu gadu termiņam, zināma daļa dizainparaugu patentu īpašnieku izrāda interesi par šo patentu darbības termiņu pagarināšanu. No 113 dizainparaugu patentiem, kuri izsniegti uz 1995. gadā pieteiktajiem dizainparaugiem, pagarināti ir 23, bet no 76 dizainparaugu patentiem, kuri izsniegti uz 1996. gadā pieteiktajiem dizainparaugiem, pagarināti 19.

16. tabula. Dizainparaugu pieteikumu/reģistrāciju skaits Latvijā (1992.–2001. g.)

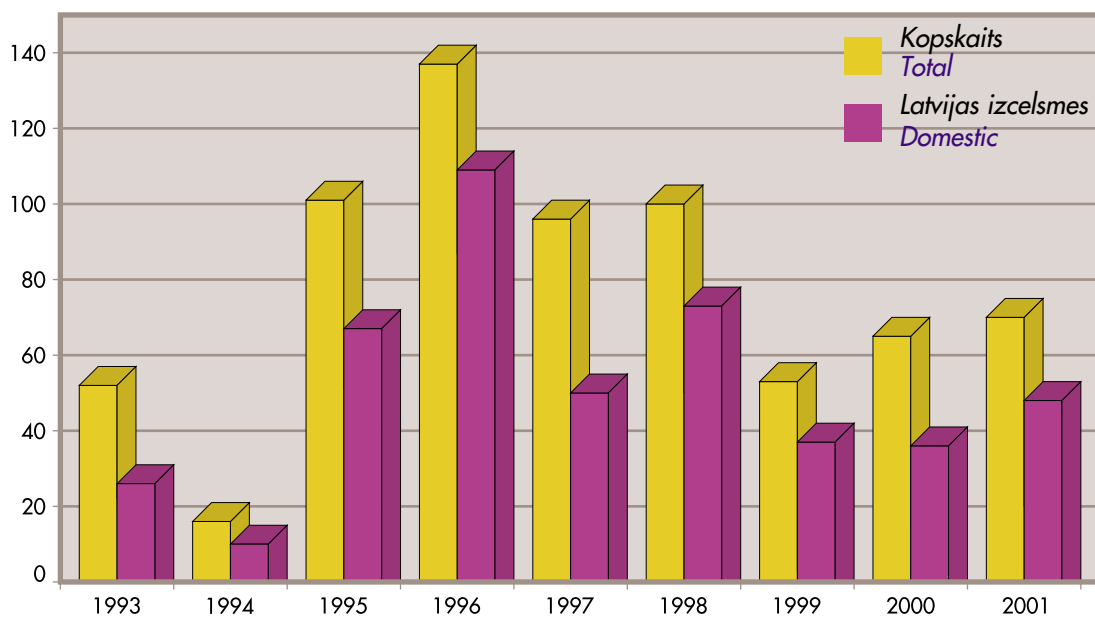
Table 16. Number of Industrial Design Applications/Registrations in Latvia (1992–2001)

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Dizainparaugu pieteikumi										
Design applications										
Kopskaitis Total	70	90	52	123	95	116	106	69	69	88
Latvijas izcelsmes Domestic	45	50	40	105	62	83	82	43	38	55
Izsniegtie dizainparaugu patenti										
Granted design patents										
Kopskaitis Total	–	52	16	101	137	96	100	53	65	70
Latvijas izcelsmes Domestic	–	26	10	67	109	50	73	37	36	48

11. zīm. *Dizainparaugu pieteikumi*
Fig. 11 *Design Applications*

12. zīm. *Izsniegtie dizainparaugu patenti*
Fig. 12 *Granted Design Patents*

DEPARTMENT OF STATE REGISTERS AND DOCUMENTATION

The specialists of the Department of State Registers and Documentation take care of applications from their filing until examination, and deal with almost all the formalities after examination.

Since the second year of Patent Office's functioning the staff of the Department had been constant – 5 employees. During this period the number of industrial property objects within the Department's competence has risen from 2226 objects at the end of 1993 to 32 813 objects at the end of 2001. The number of changes entered into registers in 2001 as compared to 1993 has increased 194 times. Therefore the number of employees has increased to 6 as from the end of 2001. Two of them are engaged in receiving applications and four – in maintaining the State Registers and taking care of the constantly growing collection of patents and registrations.

The specialists of the receiving group consult the applicants, receive and carry out the preliminary examination of the applications and enter the application data into the automated database. The number of filed applications has been fairly stable during the last few years. In 2000 and in 2001 it has been 2209 and 2295 respectively. During the period from the beginning of the Patent Office's functioning till January 1, 2002, 38 375 applications have been received (see Table 17).

VALSTS REĢISTRU UN DOKUMENTĀCIJAS NODAĻA

Valsts reģistru un dokumentācijas nodaļas speciālisti rūpējas par pieteikumu no tā saņemšanas brīža līdz ekspertīzei un kārtu gandrīz visu, kas notiek ar pieteikumu pēc ekspertīzes.

Sākot ar Patentu valdes otro darbības gadu, nodaļas darbinieku skaits ir bijis nemainīgs – pieci speciālisti. Šajā laikā nodaļas pārziņā esošo rūpnieciskā īpašuma objektu skaits ir pieaudzis no 2226 objektiem 1993. gada beigās līdz 32 813 objektiem, noslēdzot 2001. gadu. Reģistros iekļauto grozījumu skaits 2001. gadā, salīdzinot to ar attiecīgo skaitu 1993. gadā, ir palielinājies 194 reizes. Tādēļ kopš 2001. gada beigām nodaļā strādā seši speciālisti, pie kam divi no viņiem specializējas pieteikumu pieņemšanā, bet četri kārtu Valsts reģistrus un pārrauga arvien pieaugošo patentu un reģistrāciju lietu fondu.

Pieteikumu pieņemšanas grupas speciālisti konsultē pieteicējus, saņem un izvērtē pieteikumu materiālus, datus par pieteikumu iekļauj automatizētajā datu bāzē. Pēdējos gados pieteikumu skaits ir nostabilizējies. Tā 2000. un 2001. gadā saņemto pieteikumu skaits bija attiecīgi 2209 un 2295. No Patentu valdes darbības sākuma līdz 2002. gada 1. janvārim saņemti 38 375 pieteikumi (skat. 17. tabulu).

No kreisās sēž: eksperte Irēna Kalniņa, nodaļas vadītāja Dr. Māra Strautzele, eksperte Asja Dišlere.

No kreisās stāv: galvenā eksperte Ināra Brasliņa, eksperte Regīna Voiteka – Raginska, galvenā eksperte Dace Geidāne.

Sitting from the left: examiner Irēna Kalniņa, Head of the Department Dr. Māra Strautzele, examiner Asja Dišlere.

Standing from the left: senior examiner Ināra Brasliņa, examiner Regīna Voiteka – Raginska, senior examiner Dace Geidāne.

17. tabula. Nodaļas darba apjoms 2000. un 2001. gadā un kopā 1992.–2001. gadā
 Table 17. The Department's work in 2000 and 2001 and total 1992–2001

Pieteikumu reģistros iekļauti Entries in the Registers of Applications			
	2000	2001	1992–2001
Izgudrojumu pieteikumi Applications for inventions	178	180	4292
Dizainpatentu pieteikumi Applications for industrial designs	69	88	878
Preču zīmju reģistrāciju pieteikumi Trademark applications	1962	2027	33205
Kopā pieteikumi Applications – total	2209	2295	38375
Valsts reģistros iekļauti Entries in the State Registers			
	2000	2001	1992–2001
Izgudrojumi Inventions	163	181	3775
Dizainparaugi Industrial designs	65	70	690
Preču zīmju reģistrācijas Trademark registrations	2068	1660	28348
Kopā objekti Objects – total	2296	1911	32813
Reģistrēti licenču līgumi Registered Licence Agreements			
	2000	2001	1992–2001
Izgudrojumu Of inventions	20	25	100
Dizainparaugu Of industrial designs	1	1	6
Preču zīmju Of trademarks	19	19	114
Dizainparaugu + preču zīmju Of industrial designs and trademarks	4	2	11
Kopā Total	44	47	231
Reģistrēti Registered			
	2000	2001	1992–2001
Generālpilnvaras General powers of attorney	636	646	4338
Patentpilnvarotie Patent attorneys	–	3	38
Reģistru zinās iekļauti grozījumi Changes of Register entries			
	2000	2001	1992–2001
Izgudrojumu reģistrā In the Register of Inventions	533	411	2435
Dizainparaugu reģistrā In the Register of Industrial Designs	83	205	456
Preču zīmju reģistrā In the Register of Trademarks	1515	1904	8191
Kopā ieraksti Entries – total	2131	2520	11082

The group of registrars maintains four State Registers, records information on inventions, industrial designs, topographies of semiconductor products and trademark registrations, as well as any changes with respect to these objects or their owners. The group specialists control the terms of validity, maintenance and renewal of patents and registrations.

The Department's employees maintain several other registers, in particular four registers of applications: Applications for Inventions (since 04.02.1992), Industrial Design Patent Applications (since 06.05.1992), Applications for Registration of Semiconductor Topographies (since 06.04.2001) and Trademark Applications (since 12.02.1992), as well as the Register of License Agreements (since 13.05.1994), the Register of Professional Patent Attorneys (since 19.07.1993), the Register of General Powers of Attorney (since 24.11.1994) and the Register of Special Powers of Attorney (since 28.12.1994).

Reģistru grupa veido un kārtro četras Valsts reģistrus, iekļaujot tajos ziņas par izgudrojumiem, dizainparaugiem, pusvadītāju izstrādājumu topogrāfijām un preču zīmju reģistrācijām, kā arī ziņas par jebkuriem pieļaujamiem grozījumiem, kas attiecas uz šiem objektiem un to īpašniekiem. Grupas darbinieki pārrauga patentu un reģistrāciju darbības termiņus, to spēkā uzturēšanu un atjaunošanu.

Nodaļas darbinieki veido un kārtro arī vairākus citus reģistrus, proti četras pieteikumu reģistrus: izgudrojumu patentpieteikumu (no 04.02.1992), dizainpatentu pieteikumu (no 06.05.1992), pusvadītāju izstrādājumu topogrāfiju reģistrācijas pieteikumu reģistru (no 12.02.1992), kā arī licenču līgumu reģistru (no 13.05.1994), profesionālo patentpilnvaroto reģistru (no 19.07.1993), ģenerālpilnvaru reģistru (no 24.11.1994) un speciālpilnvaru reģistru (no 28.12.1994).

18. tabula. Daži dati par Valsts reģistriem 2002. gada 1. janvārī
Table 18. Information on State Registers as of January 1, 2002

Reģistra nosaukums Name of Register	Pirmā ieraksta datums Date of first entry	Reģistrā iekļauto objektu skaits Number of objects in the Register	Spēkā esošo patentu un reģistrāciju skaits Number of valid patents and registrations
Izgudrojumu Valsts reģistrs State Register of Inventions	10.06.1993	3775	1947
Valsts dizainparaugu reģistrs State Register of Industrial Designs	30.08.1993	690	488
Pusvadītāju izstrādājumu topogrāfiju Valsts reģistrs State Register of Semiconductor Topographies	20.08.2001	1	1
Valsts preču zīmju reģistrs State Register of Trademarks	08.07.1993	28348	27965

The group of registrars prepares and issues industrial property protection documents. In 2000 and 2001 the number of issued documents was 2296 and 1911 respectively (see Table 17).

The Department's employees complete the files of applications and granted patents and registrations, as well as keep and update their collections. There are 38

Reģistru grupa sagatavo un izsniedz rūpnieciskā īpašuma aizsardzības dokumentus. Tā 2000. un 2001. gadā Patentu valdes izsniegto aizsardzības dokumentu skaits bija attiecīgi 2296 un 1911 (skat. 17. tabulu).

Nodaļas darbinieku pārziņā ir pieteikumu lietu, kā arī patentu un reģistrāciju lietu komplektēšana, to

19. tabula. Valsts reģistros iekļauto 2002. gada 1. janvārī spēkā esošo rūpnieciskā īpašuma objektu skaits
Table 19. Valid industrial property objects entered into the Registers as of January 1, 2002

Izgudrojumu patenti Patents of inventions	1947
t. sk. patenti, kas izsniegti saskaņā ar including patents granted under	
LR nacionālo procedūru the national procedure	1505
attiecinātie Eiropas patenti extended European patents	442
Dizainparaugu patenti Patents of industrial designs	488
Preču zīmju reģistrācijas Trademark registrations	27965
Kopā objekti Objects – total	30400

VALSTS REĢISTRU UN DOKUMENTĀCIJAS NODAĻA

fondu veidošana un kārtošana. Tās ir 38 375 pieteikumu lietas, no kurām Reģistros iekļauti 32 813 objekti (skat. 17. tabulu); no tiem, savukārt, 2002. gada 1. janvārī spēkā esoši ir 30 400 patenti un reģistrācijas.

Nodaļas darbinieki turpina piedalīties noteikumu, izskaidrojumu un metodisko materiālu projektu izstrādāšanā, konsultēt pieteicējus, sniegt informāciju par pieteikumiem un reģistru ierakstiem, gatavot un izsniegt Reģistru ziņu izrakstus, dokumentu dublikātus un kopijas.

DEPARTMENT OF STATE REGISTERS AND DOCUMENTATION

375 files of applications, 32 813 of these objects have been entered into the Registers (see Table 17) and 30 400 of the patents and registrations were valid as of January 1, 2002.

The Department's employees participate in drafting of regulations, instructions and methodological manuals, consult applicants, furnish information concerning applications and entries in the registers, prepare and issue extracts from the registers, duplicates and copies of documents.

DEPARTMENT FOR INFORMATION AND EDITORSHIP

The department dates back to the end of 1993 when the Section for Information and Editorship was formed. Its main task was to publish the official gazette of the Patent Office "Patenti un preču zīmes". As the scope and variety of the Patent Office's work was constantly growing the Section was transformed into the Department for Information and Editorship in January 1995.

The main tasks of the Department are:

- to organize the publication of the above-mentioned gazette;
- to prepare for publication the texts of laws, regulations, methodological aids and the Patent Office's reports;
- to organize conferences, seminars and meetings and to copy materials for these purposes, etc.

The Department's employees prepare the informative chapter of the gazette, proofread the material prepared by other departments and organize printing of the gazette, as well as correspond with the

INFORMĀCIJAS UN REDAKCIJAS NODAĻA

1993. gada beigās tika izveidots Informācijas un redakcijas sektors, kura galvenais uzdevums bija Patentu valdes oficiālā izdevuma (žurnāla) "Patenti un preču zīmes" izdošana. Pieaugot Patentu valdes darba apjomam un daudzveidībai ar 1995. gada janvāri sektoru pārveidoja par Informācijas un redakcijas nodaļu.

Nodaļas darbinieku galvenajos pienākumos ietilpst:

- jau pieminētā Patentu valdes oficiālā žurnāla izdošanas organizēšana;
- likumu, nolikumu, metodoloģisko materiālu un Patentu valdes pārskatu sagatavošana iespiešanai;
- konferenču, semināru un sanāksmju organizācija un to materiālu pavairošana u.c.

Nodaļā tiek sagatavota žurnāla informatīvā sadaļa, nodaļās iespiešanai sagatavotā materiāla korektūra un iespiešanas organizēšana, sarakste ar abonentiem un žurnālu apmaiņas organizēšana ar citu

No kreisās: galvenais eksperts Dr. Uldis Šmits, nodaļas vadītājs Dr. Modris Geidāns, galvenā eksperte Renāte Lāce.
From the left: senior examiner Dr. Uldis Šmits, Head of the Department Dr. Modris Geidāns, senior examiner Renāte Lāce.

INFORMĀCIJAS UN REDAKCIJAS NODAĻA

valstu Patentu iestādēm. Kopš 1993. gada jūnija līdz šim laikam iznākuši 85 izdevuma "Patenti un preču zīmes" numuri, sniedzot informāciju par pieteiktajiem izgudrojumiem, preču zīmēm un dizainparaugiem.

Nodaļas darbinieki piedalījušies pie visu rūpnieciskā īpašuma aizsardzības likumu, kas attiecas uz Patentu valdes darbības jomu, rediģēšanas, tulkošanas, tehniskās noformēšanas vai iespiešanas organizēšanas.

Šajos gados nodaļā izveidoti, noformēti un sagatavoti iespiešanai pieci divgadu cikla pārskati par Patentu valdes darbības rezultātiem un īsi statistisko datu izdevumi *Fakti un skaitļi* par 1998. un 2000. gadu. Ļoti liels darbs ieguldīts starptautisku konferenču, semināru un metodisko sanāksmju organizēšanā Rīgā. Nodaļā sagatavota ekspozīcija Latvijas Patentu valdes standam Ceturtajā Eiropas kongresā par patentiem Vīnē, *Patinnova '97*, kā arī eksponēti materiāli Lisabonā 1998. gadā Pasaules izstādē EXPO '98.

DEPARTMENT OF INFORMATION AND EDITORSHIP

subscribers and organize the exchange of official publications with foreign Patent Offices. Since June 1993 85 issues of "Patenti un preču zīmes" have been published containing information on inventions, trademarks and industrial designs.

The Department's employees have participated in the work related to industrial property laws that fall in the Patent Office's field of work by editing, translating and formatting the texts or organizing the printing of the laws.

During these years the Department has created, formatted and prepared for publication five bi-annual reports on the results of the Patent Office's work, as well as booklets of statistical data "Fakti un skaitļi" for the years of 1998 and 2000. Lots of work has been done over the years to organize international conferences, seminars and methodological workshops in Riga. The Department has also prepared the Patent Office's exposition for the Fourth European Patent Congress in Vienna – *Patinnova'97*, and for the World exposition EXPO'98 in Lisbon.

DEPARTMENT OF AUTOMATION AND COMPUTER NETWORKING

Ten years ago, when the Patent Office started functioning, one of the basic tasks was to create a modern computerized working environment, a database and a system for processing applications. This work was greatly facilitated by the assistance received from foreign patent offices and by the competence of Latvia's computer specialists.

The foundation of the Patent Office's database was laid by the IT specialists of the Latvia University Scientific Library. Various subsidiary functions were added to the information system during these 10 years. The whole Patent Office's working cycle – from receiving an application to the final publication in the official bulletin "Patenti un preču zīmes" – has been fully computerized. All work places have been equipped with computers, a local network has been set up, and the experts use Internet extensively in their everyday work.

Our task for the future is to develop public functions of the Patent Office's databases that would make these databases publicly accessible like in most other countries. On international scale within the next few years we shall have to join the WIPONET created by the World Intellectual Property Organization that provides for electronic filing and processing of applications. Accession to the European Patent Convention sets forth another task – we shall have to incorporate our patent database into the European Patent Organization's database ESP@cenet. A pre-requisite for successful accomplishment of the above-mentioned tasks is additional financing.

AUTOMATIZĀCIJAS UN DATORTĪKLA NODAĻA

Pirms 10 gadiem, Patentu valdes darbības sākumā, viens no pamatuzdevumiem bija izveidot mūsdienīgu datorizētu darba vidi, datu bāzi un pieteikumu apstrādes sistēmu. Lielā mērā tas bija iespējams, pateicoties ārvalstu patentu iestāžu palīdzībai un Latvijas datorspeciālistu zināšanām.

Patentu valdes datu bāzes pamatu izveidoja Latvijas Universitātes Zinātniskās bibliotēkas informācijas tehnoloģiju speciālisti. Šo 10 gadu laikā informācijas sistēmu "apaudzēja" ar dažādām papildfunkcijām. Pašlaik Patentu valde spēj datorizētā režīmā pilnībā nodrošināt savu darba ciklu, sākot no pieteikuma saņemšanas līdz pilnīgai publikācijas sagatavošanai žurnālam "Patenti un preču zīmes". Patentu valdē datorizētas visas darba vietas, izveidots iekšējais tīkls, eksperti savā darbā plaši izmanto Internetu.

Nākotnes uzdevumi saistās ar Patentu valdes datu bāžu publisko funkciju izveidošanu, kas padarītu publiski pieejamas šīs datu bāzes, kā tas ir vairākumā valstu. Tuvākajos gados starptautiskā mērogā mums būs jāiesaistās Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijas veidotā WIPONET tīklā, kas paredz elektronisku pieteikumu iesniegšanu un apstrādi, kā arī, pievienojoties Eiropas Patentu konvencijai, būs jāiesaista mūsu patentu datu bāze kopējā Eiropas Patentu organizācijas patentu datu bāzē ESP@cenet. Sekmīgai šo uzdevumu izpildei obligāts nosacījums ir papildus finansējums.

No kreisās: galvenais eksperts Andis Bērziņš, eksperte Alda Rankevica, nodaļas vadītājs Uldis Iesalnieks.
From the left: senior examiner Andis Bērziņš, examiner Alda Rankevica, Head of the department Uldis Iesalnieks.

HRONOĻĢJA

1991

26. novembris

Latvijas Republikas Augstākās Padomes lēmums
"Par Latvijas Republikas Patentu valdes atjaunošanu"

1992

30.–31. janvāris

Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijā (WIPO), Ženēvā, izskata Skandināvijas valstu Patentu iestāžu iespēju palīdzēt jaunizveidotajām Baltijas valstu Patentu iestādēm

4. februāris

Iesniegts pirmais patenta pieteikums izgudrojuma aizsardzībai no nacionālā pieteicēja

12. februāris

Iesniegts pirmais preču zīmes reģistrācijas pieteikums no nacionālā pieteicēja

19. februāris

LR MP lēmums Nr. 55 "Par Latvijas Republikas Patentu valdes dibināšanu"

28. februāris

LR MP lēmums Nr.72 "Par izgudrojumu, rūpniecisko paraugu un preču zīmju aizsardzības pagaidu kārtību Latvijā Republikā"

2. marts

Tieslietu ministrija apstiprina par Patentu valdes direktoru **Z. Aumeisteru** un direktora vietnieku – **G. Poljakovu**. Patentu valde uzsāk savu darbību Ekonomikas ministrijas telpās

19. marts

Iesniegts pirmais patenta pieteikums izgudrojuma aizsardzībai no ārvalsts pieteicēja

27. marts

Iesniegts pirmais preču zīmes reģistrācijas pieteikums no ārvalsts pieteicēja

aprīlis–maijs

Patentu valdi apmeklē Zviedrijas Patentu un reģistrācijas iestādes un Eiropas Patentu iestādes delegācijas. Pārrunu temats – ārvalstu palīdzība Latvijā Patentu valdei

15. maijs

Apstiprināti "Pagaidu noteikumi pieteikumu iesniegšanai un izskatīšanai Latvijas Republikas Patentu valdē"

28. maijs

LR MP lēmums Nr. 194 "Par maksu par Patentu valdes pakalpojumiem"

5. jūnijs

Patentu valdē apstiprināts "Nolikums par profesionālu pārstāvību Latvijas Republikas Patentu valdē"

27. jūnijs

Patentu valde izvietojas Latvijas Zinātņu Akadēmijas prezidija ēkā

CHRONOLOGY

1991

November 26

Decision of the Supreme Council of the Republic of Latvia "On the Re-establishment of the Patent Office of the Republic of Latvia"

1992

January 30–31

The World Intellectual Property Organization (WIPO) considers the possibility of Scandinavian Patent Offices to help the newly established Patent Offices of the Baltic States

February 4

The first patent application is filed by a national applicant

February 12

The first application for trademark registration is filed by a national applicant

February 19

Decision No. 55 of the Council of Ministers of the Republic of Latvia "On the Establishment of the Patent Office of the Republic of Latvia"

February 28

Decision No. 72 of the Council of Ministers of the Republic of Latvia "On the Provisional Procedure for the Protection of Inventions, Industrial Designs and Trademarks in the Republic of Latvia"

March 2

The Ministry of Justice appoints Mr. **Z. Aumeisters** as Director of the Patent Office, and Mr. **G. Poljakov** as Deputy Director. The Patent Office starts to function on the premises of the Ministry of Economics

March 19

The first patent application is filed by a foreign applicant

March 27

The first application for trademark registration is filed by a foreign applicant

April – May

The Patent Office is visited by Swedish Patent and Registration Office's delegation and the European Patent Office's delegation. Theme of the discussion – foreign assistance to the Patent Office of Latvia

May 15

"Provisional Rules for Filing and Examination of Applications in the Patent Office of the Republic of Latvia" are confirmed

May 28

Decision No. 194 of the Council of Ministers of the Republic of Latvia "On the Fees for Patent Office's Services"

June 5

The Patent Office confirms "Regulations on Professional Representation before the Patent Office of the Republic of Latvia"

June 27

The Patent Office moves to the building of the Presidium of Latvian Academy of Science

1993

January 26

Cooperation Agreement between Swedish Patent and Registration Office and Latvian Patent Office is signed and enters into force

February 19

Decision No. 84 of the Council of Ministers of the Republic of Latvia "On the Financing of the Patent Office of the Republic of Latvia"

March 31

Republic of Latvia Patent Law enters into force

April 7

Republic of Latvia Law on Trademarks and **Republic of Latvia Law on Industrial Design Protection** enter into force

June 4

The **Council of Ministers of the Republic of Latvia** appoints Mr. **Z. Aumeisters** to the post of Director of the Patent Office and Mr. **G. Poliakov** to the post of Deputy Director

June 10

The first issue of the Official bulletin of the Patent Office of the Republic of Latvia "Patenti un preču zīmes" is published

July 8–9

The first certification of persons willing to become official professional patent representatives is carried out

October 25

Patent Office moves to its new premises in **7/70 Cīradeles Street**

1994

August 5

The first International patent application is filed

October 20

The first Republic of Latvia patent for invention is granted

1995

April 20

The Republic of Latvia Patent Law (with the exception of Chapter V) enters into force

May 1

Chapter V of the Republic of Latvia Patent Law "Special Provisions concerning the extension of European Patents to the Republic of Latvia" enters into force

May 30

The first Republic of Latvia trademark registration certificate and the first Republic of Latvia patent for industrial design is issued

June 16

1993

26. janvāris

Parakstīts un stājas spēkā Nolikums par sadarbību starp Zviedrijas Patentu un reģistrācijas iestādi un Latvijas Patentu valdi

19. februāris

LR MP lēmums Nr. 84 "Par Latvijas Republikas Patentu valdes finansēšanu"

31. marts

Stājas spēkā **Latvijas Republikas Patentu likums**

7. aprīlis

Stājas spēkā **Latvijas Republikas Likums par preču zīmēm un Dizainparaugu aizsardzības likums**

4. jūnijs

LR MP iecel par Latvijas Republikas Patentu valdes direktoru **Z. Aumeisteru** un par direktora vietnieku – **G. Poļakovu**

10. jūnijs

Iznāk LR Patentu valdes oficiālā vēstneša "Patenti un preču zīmes" pirmais numurs

8.–9. jūlijs

Notiek pirmā atestācija personām, kas izteikušas vēlēšanos kļūt par oficiālajiem profesionālajiem patentpilnvarotajiem

25. oktobris

Patentu valde uzsāk darbu ēkā **Cīradeles ielā 7/70**

1994

5. augusts

Iesniegts pirmais Starptautiskais patentpieteikums

20. oktobris

Izniegts pirmais Latvijas Republikas patents izgudrojuma aizsardzībai

1995

20. aprīlis

Stājas spēkā **Latvijas Republikas Patentu likums** (izņemot V nodaļu)

1. maijs

Stājas spēkā Latvijas Republikas Patentu likuma V nodaļa "Īpaši noteikumi Eiropas patenta attiecināšanai uz Latvijas Republiku"

30. maijs

Izniegta pirmā Latvijas Republikas reģistrācijas apliecība par preču zīmes aizsardzību un pirmais Latvijas Republikas patents dizainparauga aizsardzībai

16. jūnijs

Notiek pirmā **Apelācijas padomes sēde**

1996

16.–17. jūnijs

Jūrmalā notiek **Eiropas Patentu organizācijas Rūpnieciskā īpašuma reģionālās programmas (RIPP) Koordinācijas padomes sanāksme**

HRONOLOGIJA

1998

30. aprīlis

Stājas spēkā **Pusvadītāju izstrādājumu topogrāfiju aizsardzības likums**

1999

15. jūlijs

Stājas spēkā **Likums par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm**

2001

26. jūnijs

Eiropas Patentu organizācijas Administratīvās padomes 85. sesijā Latvijas Republika saņem uzaicinājumu ar 2002. gada 1. jūliju kļūt par Eiropas Patentu organizācijas pilntiesīgu dalībvalsti

28. jūlijs

Stājas spēkā **Kārtība par muitas kontroles pasākumiem intelektuālā īpašuma aizsardzībai**

24. septembris

Patentu valdes direktors **Z. Aumeisters** uz 2 gadiem tiek ievēlēts par Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijas Ģenerālās Asamblejas Viceprezidentu.

CHRONOLOGY

The first sitting of the **Board of Appeal**

1996

June 16–17

The **European Patent Organization's Regional Industrial Property Programme (RIPP) Coordination meeting** is held in Jūrmala

1998

April 30

The **Law on Protection of Topographies of Semiconductor Products** enters into force

1999

July 15

Law on Trademarks and Indications of Geographical Origin enters into force

2001

July 26

At the 85th meeting of the Administrative Council of the European Patent Organization the Republic of Latvia is formally invited to become a full-fledged member state of the European Patent Organization as from July 1, 2002

July 28

The **Order of Customs Control Measures on Intellectual Property Protection** enter into force

September 24

Mr. Z. Aumeisters is elected as vice chairman of the **World Intellectual Property Organization General Assemblies** for two years

Conventions and Agreements 1993

January 21

The Republic of Latvia accedes to **The Convention Establishing the World Intellectual Property Organization (WIPO)**

September 7

The Republic of Latvia renews its membership in the **Paris Convention for the Protection of Industrial Property** and accedes to the **Patent Cooperation Treaty (PCT)**

1994

January 25

The Republic of Latvia becomes associated member of the **European Patent Organization**

December 29

The Republic of Latvia accedes to the **Budapest Treaty on the International Recognition of the Deposit of Micro-organisms for the Purposes of Patent Procedures**

1995

January 1

The Republic of Latvia accedes to the **Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks** and to the **Nice Agreement Concerning the International Classification of Goods and Services for the Purposes of the Registration of Marks**

January 20

The **Agreement between the Republic of Latvia and the USA on Trade Relations and Intellectual Property Rights Protection** enters into force

2000

January 5

The Republic of Latvia accedes to the **Protocol Relating to the Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks**

Konvencijas un līgumi 1993

21. janvāris

Latvijas Republika pievienojas **Konvencijai par Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijas (WIPO) nodibināšanu**

7. septembris

Latvijas Republika atjauno savu līdzdalību **Parīzes Konvencijā rūpnieciskā īpašuma aizsardzībai** kā arī pievienojas **Patentu kooperācijas līgumam (PCT)**

1994

25. janvāris

Latvijas Republika kļūst par **Eiropas Patentu organizācijas asociatīvo locekli**

29. decembris

Latvijas Republika pievienojas **Budapeštas Nolīgumam par mikroorganismu depozītu starptautisko atzīšanu patentu procedūrai**

1995

1. janvāris

Latvijas Republika pievienojas **Madrides nolīgumam par zīmju starptautisko reģistrāciju** un **Nicas nolīgumam par preču un pakalpojumu starptautisko klasifikāciju zīmju reģistrācijai**

20. janvāris

Stājas spēkā **Līgums starp Latvijas Republiku un ASV par tirdznieciskajām attiecībām un intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību**

2000

5. janvāris

LR pievienojas **Ar Madrides nolīgumu par zīmju starptautisko reģistrāciju saistītajam Protokolam**

FINANSIĀLĀ DARBĪBA

FINANCIAL ACTIVITIES

20. tabula. Patentu valdes ieņēmumi 2000.–2001. gadā
Table 20. Patent Office's Income 2000–2001

	tūkst. Ls thousands LVL	
	2000	2001
Ieņēmumi Income		
Rūpnieciskā īpašuma aizsardzības valsts nodevas State fees for legal protection of industrial property	562,1	589,1
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi Paid services and other earnings	35,4	33,2
Kopā Total	597,5	622,3
Resursi Patentu valdes darbības nodrošināšanai Resources for ensuring Patent Office's functioning		
Dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem Grants from general income	378,3	372,1
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi Paid services and other earnings	22,4	24,2
Iepriekšējo gadu ieņēmumi izdevumu segšanai Income of previous years for covering expenses	30,0	–
Kopā Total	430,7	396,3

No kreisās: grāmatvede Digna Švecova, galvenā grāmatvede Daina Jansone
From the left: accountant Digna Švecova, chief accountant Daina Jansone

21. tabula. *Patentu valdes izdevumi 2000.–2001. gadā*
 Table 21. *Patent Office's Expenditures 2000–2001*

	tūkst. Ls thousands LVL	
	2000	2001
Izdevumi Expenditures		
Atalgojumi Salaries	170,0	169,8
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas Mandatory state social insurance contributions (Social taxes)	44,9	41,3
Komandējumi un dienesta braucieni Business trips	24,3	30,0
Pakalpojumu apmaksā Payment for services	118,3	97,8
Materiālu, energoresursu, ūdens un inventāra līdz Ls 50 iegāde Purchase of materials, energy supplies, water and implements (up to LVL 50)	26,8	13,0
Grāmatu, žurnālu iegāde Acquisition of books and periodicals	2,4	–
Iemaksas starptautiskās organizācijās Payments to international organizations	4,0	4,4
Kustamie īpašumi Movables	40,0	40,0
Pavisam Total	430,7	396,3

Administratore Sarmīte Kalnāja
 Administrator Sarmīte Kalnāja

IZGUDROTĀJI

Valters Caps un Minox

Izgudrotājs, izgudrojums, Patentu iestāde, eksperts. Kurš posms šajā ķēdē ir galvenais, pamatposms? Protams, izgudrotājs – visu pārējo posmu pastāvēšanas pamats. Šajā, 2002. gadā, kad aizritējuši pirmie 10 atjaunotās Latvijas Patentu valdes darbības gadi, un 80 gadi kopš izsniegtas pirmās Latvijas Republikas izgudrojumu patentu apliecības, atcerēsimies leģendārā miniatūrā fotoaparāta, ko ar nosaukumu “Minox” sērijveidā ražoja 30-tajos gados Latvijā, Valsts elektrotehniskajā fabrikā (VEF), autoru Valteru Capu.

Valtera Capa dzīves posmi aizritējuši dažādās zemēs, un katra zeme būtu lepna dēvēt šo leģendāro izgudrotāju par savu. Taču Valters Caps pieder sev un katra vieta, kur viņš vadījis kārtējo dzīves posmu, ir devusi savu daļu viņa sapņa piepildīšanā par miniatūras fotokameras izveidošanu, ražošanu un tālāku pilnveidošanu.

Valters Caps dzimis Rīgā 1905. gada 4. septembrī, 1921. gadā pārcēlies uz Tallinu Igaunijā, kur jau 1922. gadā viņam rodas ideja radīt maza izmēra fotokameru. Laika posmā no 1932. līdz 1936. gadam, dzīvojot Tallinā, viņš savu ideju realizē, izveidojot līdz tam pasaulē nebijūša izmēra miniatūru fotokameru. Taču zināms, ka bieži vien, tāpat kā no idejas līdz prototipa realizācijai, bezgala sarežģīts ceļš ir jānoiet arī, lai tālāk to novestu līdz sērijveida ražošanai. Priekšlikums kameru ražot rūpnieciski neatrada atbalsi Igaunijā. Acīmredzot izgudrojums bija tik unikāls un Valters Caps ar to bija tik ļoti aizsteidzies laikam priekšā, ka neveiksmi cieta arī mēģinājumi piedāvāt to ražot vairākām Rietumu firmām, tai skaitā arī firmai AGFA.

Tad V. Caps griezās ar priekšlikumu pie savas dzimtās pilsētas Rīgas rūpnīcas VEF vadības, kura uzņēmās atbildību nodrošināt izgudrojuma rūpniecisko ražošanu. 1936. gada 6. oktobrī V. Caps paraksta līgumu ar rūpnīcas pārstāvjiem un pārceļas uz dzīvi Rīgā. Sākas intensīvs darbs kopā ar rūpnīcas VEF inženieriem un konstruktoriem pie aparāta rūpnieciskās ražošanas tehnoloģijas izstrādes. Uzdevums ir ļoti sarežģīts, jo jārada vēl pasaulē nebijūša izmēra kamera. Detaļu miniatūrizmēri, to precizitāte prasa smalkmehāniķa augstu kvalifikāciju. Bez tam jārada visas nepieciešamās ierīces filmas apstrādei, palielināmais aparāts, lēcas objektīvam u.c.

Valtera Capa vārdus, ka rūpnīcas darbinieki radīja brīnumu, ko viņš izteica 2001. gada 3. septembrī viesošanās laikā Rīgā, varētu uzskatīt par pieklājības frāzi, taču tajā ir arī liela daļa patiesības. Pēc pusotra gada 1938. gadā tika uzsākta aparāta rūpnieciskā ražošana. Pats autors savam lolojumam deva vārdu Minox, kas kopā ar ražotājas rūpnīcas nosaukumu VEF (VEF Minox) rotāja ap 17000 aparātus, ko rūpnīca paspēja izlaist līdz 1942. gadam. 1940. gadā pēc Latvijas okupācijas aparāta ražošana netika

INVENTORS

Walter Zapp and Minox

Inventor, invention, Patent Office, examiner. Which element is most important in this row? There is no doubt about it; it's the inventor – the grounds for the existence of all the other elements. In the year 2002, when 10 years have passed since the renewed Latvian Patent Office started functioning, and 80 years since the first patent certificates of the Republic of Latvia were granted, let us remember Walter Zapp, the author of the legendary miniature photo camera that, under the name of “Minox”, was mass-produced at the State Electrotechnical Plant (VEF) in Latvia in the 1930-ies.

Walter Zapp, during different stages of his life, has lived in different countries, and each of these countries would be proud to claim this legendary inventor as their countryman. But Walter Zapp does not belong to anybody but himself, and each of the countries where he has spent a certain period of his life has contributed to his dream about creation, production and further improvement of a miniature camera.

Walter Zapp was born in Riga on September 4, 1905, but he moved to Tallinn (Estonia) in 1921. Already in 1922 he had an idea to create a very small camera. Between 1932 and 1936, while residing in Tallinn, he carried out this idea and created the smallest miniature camera in the world. The road from an idea to the creation of a prototype is often incredibly difficult, and the path to mass production can be just as complicated. The suggestion to manufacture the camera in Estonia was not met with enthusiasm. Apparently the invention was so unique and Walter Zapp was so far ahead of his time that the proposals to several Western companies, including AGFA, to manufacture the camera were also turned down.

When Walter Zapp turned to the administrators of VEF in his native city Riga, they assumed the responsibility to launch production of the invention. On October 6, 1936, W. Zapp signed an agreement with the representatives of the plant and moved to Riga. A period of intensive work began together with the VEF engineers and constructors to develop production technology. It was a difficult task since a camera of so small dimensions had never been manufactured until then. The miniature size and precision of the parts called for extremely high qualification of precision-engineers. Besides the camera itself, also accessories for film processing, an enlarger, lenses, etc., had to be created.

We might say that Walter Zapp was just being polite when on September 3, 2001, during his visit in Riga he said that the VEF staff had worked wonders but there is great deal of truth in this statement. It took only a year and a half until the camera was put on mass production in 1938. The author had named his creation “Minox” and this name along with the factory's name VEF (VEF Minox) adorned the 17,000 cameras that VEF managed to turn out till 1942. When Latvia was occupied in 1940 the production of the camera was not discontinued but

the inscription "Made in Latvia" was erased and "Made in USSR" was engraved instead. As simple as that!

As the World War II began, the course of events forced Walter Zapp to leave for Berlin in 1941. In 1945 in Wetzlar (Germany) he founded the company Minox GmbH that has turned out approximately one million Minox cameras until now. W. Zapp has been residing in Switzerland since 1950 but he has never given up the dream of his youth and has been working in the sphere of miniature photography for his entire life. When W. Zapp was staying in Latvia in 2000 he re-visited the places where his idea had come to life through a technological process. It was here that his invention went out into the world for the first time bringing fame to the inventor and recognition to the VEF staff and to Latvia. Walter Zapp's motherland expressed its gratitude by conferring an Honorary Doctor's degree on him.

The president of the Latvian Academy of Sciences Jānis Stradiņš presented Walter Zapp with the certificate of Honorary Doctor on September 3, 2001.

pārtraukta, taču uzraksts "Made in Latvia" tika izdzēsts un tā vietā iegravēts "Made in USSR". Cik vienkārši!

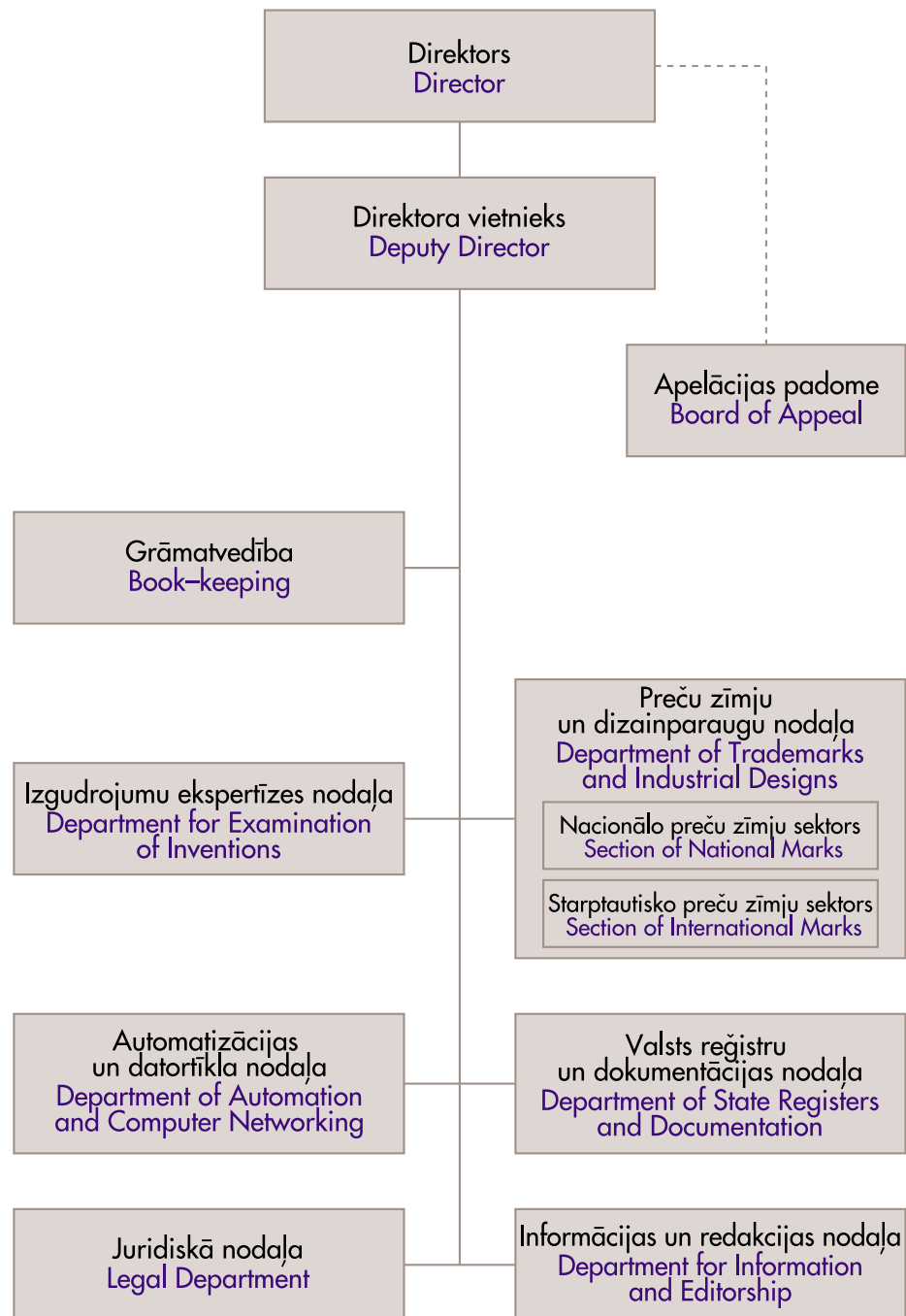
Sakarā ar 2. pasaules kara notikumiem V. Caps 1941. gadā aizbrauc uz Berlīni. Vēlāk, 1945. gadā Veclārā (Vācija), viņš nodibina firmu Minox GmbH, kura līdz šim laikam ir izlaidusi ap 1 miljonu Minox fotoaparātu. Kopš 1950. gada Valters Caps dzīvo Šveicē, taču visu savu mūžu viņš palicis uzticīgs savas jaunības sapnim un turpinājis darboties miniatūrās fotogrāfijas jomā.

2000. gadā, viesojoties Latvijā, viņš Rīgā apmeklēja vietas, kur viņa iecere realizējās tehnoloģiskā procesā, kura rezultātā viņa izgudrojums pirmo reizi izgāja plašajā pasaulē, atnesdams slavu izgudrotājam un atzinību VEF darbiniekiem un Latvijai. Dzimtenes pateicība viņam tika izteikta, piešķirot Goda doktora nosaukumu.

2001. gada 3. septembrī Latvijas Zinātņu akadēmijā tās prezidents Jānis Stradiņš Valteram Capam pasniedza Goda doktora diplomu.

PATENTU VALDES STRUKTŪRA

STRUCTURE OF THE PATENT OFFICE

LATVIJAS REPUBLIKAS PATENTU VALDE
PATENT OFFICE OF THE REPUBLIC OF LATVIA
2000–2001